PANTAO
(International Journal of the Humanities and Social Sciences)
Volume 5, Issue 4
ISSN 3028-0877 | e-ISSN 3155-6043 | DOI 10.69651/2022PIJHSS

Skills in punctuation, spelling, capitalization, and proficiency in writing phrases and sentences among Grade 2 students

Yena May F. Fatiga*
Filamer Christian Univesity, Inc., Roxas City, Capiz, Philippines

ABSTRACT

This study aimed to determine the levels of proficiency in punctuation, spelling, and capitalization, as well as the writing proficiency in phrases and sentences among Grade 2 pupils of Sta. Cruz Elementary School, Dumalag, Capiz, during the School Year 2025–2026. A descriptive-correlational research design was employed, involving thirty-seven (37) pupils from two sections selected through complete enumeration. Data were gathered using researcher-developed tests consisting of twenty (20) items for each variable, which underwent validation and pilot testing. The data were analyzed using frequency count, percentage, mean, standard deviation, and Pearson correlation coefficient (Pearson r) at a 0.05 level of significance. The findings revealed that the pupils demonstrated proficient levels of skills in punctuation (M = 13.59, SD = 2.29), spelling (M = 13.38, SD = 2.70), and capitalization (M = 12.89, SD = 2.56). Similarly, they exhibited proficient levels of writing ability in phrases (M = 12.78, SD = 2.21) and sentences (M = 13.16, SD = 2.33). Significant positive correlations were found between punctuation and spelling ($r = 0.398$, $p = 0.015$), punctuation and sentence writing ($r = 0.482$, $p = 0.003$), and spelling and sentence writing ($r = 0.423$, $p = 0.009$). Meanwhile, no significant relationships were observed among the remaining pairs of variables, particularly those involving capitalization and proficiency in phrase and sentence writing. These findings suggest that although the pupils generally demonstrated proficient language skills, the relationships between writing mechanics and their ability to construct phrases and sentences varied. Therefore, the study recommends the continued implementation of systematic, integrative, and developmentally appropriate teaching strategies, complemented by regular practice and guidance from teachers and parents, to further enhance pupils' language skills and writing proficiency.

Keywords: Punctuation skills, spelling and capitalization skills, phrase and sentence writing proficiency.

Date Submitted: September 23, 2026
Date Accepted: September 29, 2026
Date Published: October 19, 2026

*Corresponding author / Email: yenafatiga@gmail.com
DOI: http://doi.org/10.69651/PIJHSS05041653

Recommended citation:
Fatiga, Y. M. F. (2026). Skills in punctuation, spelling, capitalization, and proficiency in writing phrases and sentences among Grade 2 students. Pantao (International Journal of the Humanities and Social Sciences) 5 (4), 1176-1200. http://doi.org/10.69651/PIJHSS05041653

Kasanayan sa pagbabantas, pagbabaybay, kapitalisasyon, at kahusayan sa pagsulat ng parirala at pangungusap ng mga mag-aaral sa Grado 2

Yena May F. Fatiga
Filamer Christian Univesity, Inc., Roxas City, Capiz, Philippines

ABSTRAK

Ang pag-aaral na ito ay naglalayong matukoy ang antas ng kasanayan sa pagbabantas, pagbabaybay, at kapitalisasyon, gayundin ang kahusayan sa pagsulat ng parirala at pangungusap ng mga mag-aaral sa Grado 2 ng Sta. Cruz Elementary School, Dumalag, Capiz, sa Taong Panuruan 2025–2026. Ginamit ang deskriptibong korelasyonal na disenyo ng pananaliksik na nilahukan ng tatlumpu't pitong (37) mag-aaral mula sa dalawang seksyon sa pamamagitan ng complete enumeration. Ang mga datos ay nakalap gamit ang mga pagsusulit na binuo ng mananaliksik, na binubuo ng dalawampung (20) aytem para sa bawat baryabol at sumailalim sa balidasyon at pilot testing. Sinuri ang mga datos gamit ang frequency count, percentage, mean, standard deviation, at Pearson r sa antas ng kabuluhang 0.05. Ipinakita ng mga resulta na ang mga mag-aaral ay may mahusay na antas ng kasanayan sa pagbabantas (M=13.59, SD=2.29), pagbabaybay (M=13.38, SD=2.70), at kapitalisasyon (M=12.89, SD=2.56). Gayundin, naitala ang mahusay na antas ng kahusayan sa pagsulat ng parirala (M=12.78, SD=2.21) at pangungusap (M=13.16, SD=2.33). Natuklasan ang makabuluhang positibong ugnayan sa pagitan ng pagbabantas at pagbabaybay (r=0.398, p=0.015), pagbabantas at pagsulat ng pangungusap (r=0.482, p=0.003), at pagbabaybay at pagsulat ng pangungusap (r=0.423, p=0.009). Samantala, walang makabuluhang ugnayan ang iba pang pares ng baryabol, partikular ang kapitalisasyon at kahusayan sa pagsulat ng parirala at pangungusap. Ipinahihiwatig ng mga natuklasan na bagama't mahusay ang pangkalahatang kasanayan ng mga mag-aaral, magkakaiba ang antas ng pagkakaugnay ng mga mekaniks sa pagsulat at kanilang kakayahang bumuo ng parirala at pangungusap. Samakatuwid, inirerekomenda ang pagpapatuloy ng sistematiko, integratibo, at angkop na mga estratehiya sa pagtuturo, kasabay ng regular na pagsasanay at paggabay ng mga guro at magulang, upang higit pang mapaunlad ang kasanayan sa wika at kahusayan sa pagsulat ng mga mag-aaral.

Susing salita: Kasanayan sa pagbabantas, kasanayan sa pagbabaybay at kapitalisasyon, kahusayan sa pagsulat ng parirala at pangungusap.

PANIMULA

Ang kasanayan sa pagsulat ay isa sa mahahalagang pundasyon ng pagkatuto ng wika, lalo na sa mga unang baitang ng edukasyon kung saan nagsisimulang malinang ang kakayahan ng mga mag-aaral sa malinaw, maayos, at makabuluhang pagpapahayag ng kanilang mga ideya at damdamin. Sa antas ng Ikalawang Grado, inaasahang unti-unting nahuhubog ang kakayahan ng mga mag-aaral sa pagbuo ng mga parirala at simpleng pangungusap sa pamamagitan ng wastong paggamit ng mga tuntuning pangwika. Kabilang sa mga pangunahing kasanayang kinakailangang malinang ang pagbabantas, pagbabaybay, at kapitalisasyon na nagsisilbing batayan ng kawastuhan, kalinawan, at kaayusan ng isang sulatin. Gayunpaman, nananatiling hamon sa maraming mag-aaral ang wastong paggamit ng tuldok, kuwit, tandang padamdam, at tandang pananong, gayundin ang tamang pagbabaybay ng mga salita at paggamit ng malalaki at maliliit na titik. Ang mga kahinaang ito ay maaaring magdulot ng kalituhan sa kahulugan ng mga pahayag at maging hadlang sa epektibong pagpapahayag ng kaisipan. Dahil dito, mahalagang suriin ang mga pangunahing mekaniks ng pagsulat at ang kaugnayan ng mga ito

ISSN 3028-0877 | e-ISSN 3155-6043 | DOI 10.69651/2022PIJHSS

sa kahusayan ng mga mag-aaral sa pagbuo ng parirala at pangungusap upang matukoy ang mga aspektong nangangailangan ng higit na pagpapaunlad.

Sa paglinang ng kasanayan sa pagsulat, mahalagang maunawaan na ang pagbabantas, pagbabaybay, at kapitalisasyon ay magkakaugnay na sangkap ng epektibong komunikasyong pasulat. Ang bawat isa ay may natatanging tungkulin sa pagbuo ng malinaw at organisadong mensahe, ngunit higit na nagiging makabuluhan ang mga ito kapag wastong nagagamit nang magkakasama. Ang pagbabantas ay nagbibigay ng estruktura at angkop na paghinto sa mga pahayag, ang pagbabaybay ay tumitiyak sa kawastuhan ng pagkakabuo ng mga salita, samantalang ang kapitalisasyon ay nagsisilbing gabay sa pagkilala sa simula ng pangungusap at sa mga pangalang nangangailangan ng malaking titik. Kapag hindi sapat ang kasanayan ng mag-aaral sa alinman sa mga aspektong ito, maaaring maapektuhan ang kabuuang kalidad ng kaniyang sulatin. Samakatuwid, ang kahusayan sa pagsulat ay hindi lamang nasusukat sa kakayahang makabuo ng mga salita at pangungusap, kundi maging sa wastong paggamit ng mga tuntuning nagbibigay ng linaw, kaayusan, at kabuluhan sa mensaheng nais ipahayag.

Ang pagbabantas ay isang mahalagang bahagi ng mekaniks ng pagsulat sapagkat nagbibigay ito ng malinaw na estruktura sa mga pahayag at tumutulong sa wastong pagpapakahulugan sa mensahe. Ayon kay Nool (2016), ang mga bantas ay mga simbolong ginagamit upang bigyang-diin ang mga ideya, ipakita ang pagbabago ng tono o himig, at magtakda ng angkop na paghinto sa pagitan ng mga pangungusap. Sa pamamagitan ng mga ito, nagiging mas malinaw ang pagpapahayag ng mga salita at kuwento, mula sa mga simpleng paalala hanggang sa mas masalimuot na usapan. Ipinahihiwatig nito na ang pagbabantas ay hindi lamang isang teknikal na tuntunin sa pagsulat, kundi isang mahalagang kasangkapan sa paghahatid ng wastong kahulugan. Ang hindi angkop na paggamit ng kuwit, tuldok, gitling, at iba pang bantas ay maaaring magbago sa mensaheng nais ipabatid at magdulot ng maling interpretasyon sa bahagi ng mambabasa. Sa konteksto ng mga mag-aaral sa Ikalawang Grado, ang pagkatuto sa wastong pagbabantas ay mahalaga upang maipahayag nila nang malinaw ang kanilang mga kaisipan at damdamin sa pamamagitan ng mga simpleng parirala at pangungusap. Sa gayon, ang kasanayang ito ay nagsisilbing pundasyon ng higit na organisado, makabuluhan, at epektibong komunikasyong pasulat.

Kaugnay ng pagbabantas, ang wastong pagbabaybay ay isa ring pangunahing kasanayang kinakailangan sa pagbuo ng malinaw at makabuluhang sulatin. Ayon kay Oliva (2020), na binanggit nina Agta et al. (2023), sa pamamagitan ng pagbabaybay ay natututuhan ng isang indibidwal ang pagkilala, pagbasa, at pagsulat ng mga titik at salita hanggang sa makabuo ng mga pangungusap. Ipinakikita ng pananaw na ito na ang pagbabaybay ay may mahalagang kaugnayan sa paglinang ng literasi, sapagkat ang wastong pagkakabuo ng mga salita ay nakatutulong sa malinaw na pagpapahayag at pag-unawa sa mga mensahe. Gayunpaman, sa kabila ng pagiging pangunahing bahagi nito ng pagkatuto ng wika, nananatiling suliranin ang pagbabaybay sa mga pampubliko at pribadong paaralan. Ang mga pagkakamali sa pagkakasulat ng mga salita ay maaaring magbunga ng maling pagpapakahulugan at makaapekto sa kabuuang kalinawan ng pangungusap. Dahil dito, mahalagang mapagtibay ang kasanayan sa pagbabaybay sa mga unang taon ng pag-aaral upang magkaroon ang mga mag-aaral ng matatag na pundasyon sa pagbasa at pagsulat.

Lalong nagiging makabuluhan ang pagpapaunlad ng kasanayan sa pagbabaybay sa kasalukuyang panahon dahil sa patuloy na paglaganap ng teknolohiya at pagbabago sa mga paraan ng pakikipagkomunikasyon. Ang paggamit ng mga digital na kasangkapang may awtomatikong pagwawasto ng mga salita ay maaaring makabawas sa pagkakataon ng mga mag-aaral na magsanay nang sarili sa wastong pagbabaybay. Bagama't nakatutulong ang mga teknolohiyang ito sa pagpapabilis ng pagsulat, ang labis na pag依asa sa mga ito ay maaaring

maging hadlang sa paglinang ng sariling kakayahang makilala at maitama ang mga pagkakamali sa mga salita. Sa ganitong kalagayan, nagiging mahalaga ang patuloy na paggabay ng mga guro sa pamamagitan ng mga gawaing nagpapalawak ng kaalaman sa wastong anyo at pagkakabuo ng mga salita. Ang sistematikong pagsasanay sa pagbabaybay ay maaaring makatulong upang higit na maunawaan ng mga mag-aaral ang ugnayan ng mga titik, salita, at pangungusap, na mahalaga sa pagbuo ng mga sulating may malinaw na kahulugan at maayos na daloy ng kaisipan.

Samantala, ang kapitalisasyon ay isa pang mahalagang mekaniks ng pagsulat na nakatutulong sa pagpapanatili ng kawastuhan at kaayusan ng isang teksto. Batay sa materyal na Paggamit ng Malaki at Maliit na Letra at Bantas (https://prezi.com/p/cijeelbdt776/paggamit-ng-malaki-at-maliit-na-letra-at-bantas/, 10.13.25), ginagamit ang malalaking titik sa simula ng pangungusap at sa mga pangalang nangangailangan nito, samantalang ginagamit ang maliliit na titik sa iba pang bahagi ng pangungusap alinsunod sa mga tuntunin ng wika. Ang wastong paggamit ng kapitalisasyon ay nagbibigay ng malinaw na pagkakaiba sa mga bahagi ng pangungusap at tumutulong sa mambabasa na madaling matukoy ang mahahalagang impormasyon sa isang sulatin. Higit pa sa pagsunod sa mga tuntuning panggramatika, ang kapitalisasyon ay nagpapakita rin ng kaayusan, pagiging sistematiko, at pagiging pormal ng isang teksto. Ang hindi wastong paggamit ng malalaki at maliliit na titik, lalo na sa simula ng pangungusap at sa mga pangalan, ay maaaring magdulot ng kalituhan at makabawas sa kalidad ng isinulat na mensahe. Samakatuwid, ang paglinang ng kasanayan sa kapitalisasyon ay mahalaga upang matulungan ang mga mag-aaral na makabuo ng mga pangungusap na malinaw, wasto, at madaling maunawaan.

Makikita sa mga nabanggit na pagtalakay na ang pagbabantas, pagbabaybay, at kapitalisasyon ay may magkakatugmang layunin sa pagpapaunlad ng kasanayan sa pagsulat. Bagama't magkakaiba ang kanilang mga tiyak na tungkulin, ang tatlong aspektong ito ay sama-samang nakatutulong sa pagbuo ng mga pahayag na may wastong estruktura at malinaw na kahulugan. Ang pagbabantas ay tumutulong sa pagpapakita ng ugnayan at paghinto ng mga ideya, ang pagbabaybay ay nagbibigay ng kawastuhan sa mga salitang ginagamit, at ang kapitalisasyon ay nagpapanatili ng angkop na anyo at organisasyon ng teksto. Kapag mahusay na nagagamit ng mga mag-aaral ang mga kasanayang ito, nagkakaroon sila ng higit na kakayahang maipahayag ang kanilang mga kaisipan sa isang organisado at nauunawaang paraan. Sa kabilang banda, ang kakulangan sa mga mekaniks na ito ay maaaring magdulot ng magkakaugnay na suliranin sa pagbuo ng mga parirala at pangungusap. Dahil dito, mahalagang isaalang-alang ang kanilang pinagsamang kaugnayan sa kahusayan sa pagsulat sa halip na suriin lamang ang bawat kasanayan nang magkakahiwalay.

Bukod sa wastong paggamit ng mga mekaniks, mahalaga rin ang kakayahan sa pagbuo ng parirala bilang isang pangunahing bahagi ng paglinang ng kasanayan sa pagsulat. Ayon kay Rishi (2024), ang parirala ay isang mahalagang sangkap ng wika at gramatika na nakatutulong sa pagbuo ng makabuluhang pahayag at nagbibigay ng linaw at lalim sa mga ideya at kaisipan. Sa pamamagitan ng wastong paggamit ng mga parirala, nagiging mas organisado at kawili-wili ang isang sulatin, sapagkat nakatutulong ang mga ito sa maayos na pagpapahayag at pagpapalawak ng mensahe. Mahalaga rin ang mga parirala sa paghubog ng angkop na daloy, ritmo, at himig ng mga pangungusap at talata. Sa konteksto ng mga mag-aaral sa Ikalawang Grado, ang kakayahang bumuo ng parirala ay isang mahalagang hakbang tungo sa paglinang ng mas mataas na antas ng kasanayan sa pagsulat. Sa yugtong ito, kinakailangang matutuhan ng mga mag-aaral ang wastong pagsasama-sama ng mga salita upang makabuo ng mga pangkat ng salitang may malinaw na kahulugan. Ang paggamit ng wastong pagbabaybay at kapitalisasyon, gayundin ng angkop na pagbabantas kapag kinakailangan, ay nakatutulong sa pagpapanatili ng kalinawan at kawastuhan ng mga pariralang kanilang binubuo.

ISSN 3028-0877 | e-ISSN 3155-6043 | DOI 10.69651/2022PIJHSS

Mula sa pagbuo ng mga parirala, higit na lumalawak ang kakayahan ng mga mag-aaral sa pamamagitan ng paglikha ng mga pangungusap na nagpapahayag ng buong diwa. Batay sa materyal na Kahalagahan ng Pangungusap (https://prezi.com/p/rj1msdxzamiq/kahalagahan-ng-pangungusap/, 10.13.25), ang pangungusap ay isang mahalagang kasangkapan sa komunikasyon sapagkat nagbibigay ito ng pagkakataong maipahayag nang malinaw ang mga ideya, saloobin, at impormasyon. Hindi lamang ito simpleng pagkakasunod-sunod ng mga salita, kundi isang organisadong pahayag na may layuning maihatid ang isang kumpletong mensahe sa mambabasa. Ang wastong pagbuo ng pangungusap ay nakatutulong sa pagpapaunlad ng kakayahan sa pakikipagkomunikasyon at sa pag-unawa sa mga kaisipan ng ibang tao. Dagdag pa rito, ang mga pangungusap ay nagsisilbing saligan ng pagbuo ng mas mahahabang pahayag at teksto. Kapag malinaw at maayos ang pagkakabuo ng mga pangungusap, nagiging mas madaling sundan ang daloy ng mga ideya at maiwasan ang maling pagpapakahulugan. Sa ganitong pananaw, ang kahusayan sa pagsulat ng pangungusap ay nangangailangan hindi lamang ng kakayahang pagsama-samahin ang mga salita, kundi maging ng sapat na kaalaman sa mga tuntunin ng pagbabantas, pagbabaybay, at kapitalisasyon.

Ang ugnayan ng mga mekaniks ng pagsulat sa pagbuo ng parirala at pangungusap ay nagpapakita na ang kahusayan sa pagsulat ay isang kasanayang nalilinang sa pamamagitan ng pagsasama ng kaalamang pangwika at aktuwal na paggamit nito. Ang wastong pagbabaybay ay nagbibigay ng tamang anyo sa mga salitang bumubuo sa parirala at pangungusap, samantalang ang kapitalisasyon at pagbabantas ay tumutulong sa pagpapanatili ng kaayusan at kalinawan ng kabuuang pahayag. Sa ganitong paraan, ang mga mekaniks ng pagsulat ay hindi maituturing na magkakahiwalay na tuntunin lamang, kundi mga kasanayang magkakaugnay sa pagbuo ng makabuluhang komunikasyon. Ang isang mag-aaral na may sapat na kaalaman sa mga tuntuning ito ay inaasahang higit na makabubuo ng malinaw at organisadong pahayag. Gayunpaman, mahalagang masuri kung ang antas ng kasanayan sa bawat mekaniks ay may makabuluhang kaugnayan sa aktuwal na kahusayan sa pagsulat ng parirala at pangungusap. Ang ganitong pagsusuri ay makapagbibigay ng mas malinaw na pag-unawa sa mga aspektong dapat bigyang-pansin sa pagtuturo ng pagsulat sa mababang paaralan.

Ang paglinang ng mga nabanggit na kasanayan ay maaaring higit na maunawaan sa pamamagitan ng Teoryang Behaviorism ni Skinner, na nagbibigay-diin sa pagkatuto bilang resulta ng ugnayan ng stimulus, response, at reinforcement. Ayon sa teoryang ito, ang mga kasanayan at gawi ay maaaring mahubog sa pamamagitan ng paulit-ulit na pagsasanay at angkop na pagpapatibay sa mga wastong tugon. Sa konteksto ng pagkatuto ng pagsulat, maaaring magsilbing stimulus ang mga gawaing inihahanda ng guro, tulad ng pagsasanay sa wastong pagbabantas, pagbabaybay, at kapitalisasyon, samantalang ang mga sagot at isinulat ng mga mag-aaral ay nagsisilbing response. Ang agarang pagbibigay ng puna, pagwawasto, at positibong pagkilala sa wastong pagsulat ay maaaring magsilbing reinforcement upang mapagtibay ang mga natutuhang tuntunin. Sa pamamagitan ng sistematiko at tuloy-tuloy na pagsasanay, nagkakaroon ang mga mag-aaral ng pagkakataong mapaunlad ang kanilang mga gawi sa pagsulat at mabawasan ang mga pagkakamaling maaaring makaapekto sa kalidad ng kanilang mga parirala at pangungusap. Ipinahihiwatig ng teoryang ito na ang pagkatuto ng wastong mekaniks ay nangangailangan ng sapat na pagkakataon para sa pagsasanay, paggabay, at pagpapatibay ng mga kasanayang natutuhan.

Kaugnay nito, nagbibigay naman ng karagdagang paliwanag ang teorya ng pag-unlad na kognitibo ni Jean Piaget hinggil sa paraan ng pagkatuto ng mga batang nasa yugto ng Concrete Operational Stage. Sa yugtong ito, nagsisimulang umunlad ang kakayahan ng mga bata sa lohikal at organisadong pag-iisip, lalo na kapag ang mga konseptong pinag-aaralan ay naiuugnay sa mga kongkretong halimbawa at karanasan. Sa pagkatuto ng wika, ang ganitong

kakayahan ay mahalaga upang higit nilang maunawaan ang mga tuntunin sa wastong pagbabaybay, pagbabantas, at kapitalisasyon. Ipinakikita ng pananaw ni Piaget na ang pagkatuto ay hindi lamang nakasalalay sa pag-uulit o pagsasaulo ng mga tuntunin, kundi sa aktibong pagbuo ng kaalaman sa pamamagitan ng pakikipag-ugnayan sa mga gawain at karanasan. Samakatuwid, mahalagang mabigyan ang mga mag-aaral ng malinaw na halimbawa, angkop na pagsasanay, at sapat na patnubay mula sa guro upang maunawaan nila ang gamit at kahalagahan ng bawat mekaniks ng pagsulat. Sa pamamagitan nito, nagkakaroon sila ng pagkakataong mailapat ang kanilang natutuhan sa aktuwal na pagbuo ng mga parirala at pangungusap.

Bagama't magkaiba ang pangunahing pagpapaliwanag ng Behaviorism ni Skinner at ng teoryang kognitibo ni Piaget, kapwa nagbibigay ang mga ito ng mahalagang batayan sa pag-unawa sa paglinang ng kasanayan sa pagsulat. Binibigyang-diin ng Behaviorism ang kahalagahan ng pagsasanay, agarang puna, at positibong pagpapatibay upang mahubog ang wastong gawi, samantalang itinatampok ng teorya ni Piaget ang aktibong pag-unawa at pagbuo ng kaalaman batay sa antas ng pag-unlad ng pag-iisip ng bata. Sa pagsasama ng dalawang pananaw, maipapaliwanag na ang pagkatuto ng pagbabantas, pagbabaybay, at kapitalisasyon ay nangangailangan ng parehong regular na pagsasanay at makabuluhang pag-unawa sa mga tuntuning ginagamit. Ang mga mag-aaral ay hindi lamang kailangang makilala ang wastong anyo ng mga salita at pangungusap, kundi dapat ding maunawaan kung kailan at paano gagamitin ang mga ito sa kanilang sariling pagsulat. Ang ganitong teoretikal na pag-uugnay ay nagbibigay ng matibay na batayan sa pagsusuri ng kasanayan ng mga mag-aaral sa mga mekaniks ng pagsulat at sa pagtukoy kung paano nauugnay ang mga ito sa kanilang kakayahang bumuo ng malinaw at makabuluhang mga parirala at pangungusap.

Sa kabila ng kahalagahang ibinibigay ng mga nabanggit na literatura at teorya sa pagpapaunlad ng kasanayan sa pagsulat, nananatiling may mga aspektong nangangailangan ng higit na masusing pagsusuri. Batay sa natukoy na kalagayan ng mga kaugnay na pag-aaral, karamihan sa mga umiiral na pananaliksik ay nakatuon sa mga mag-aaral sa antas ng sekondarya at tersiyarya, kung saan karaniwang sinusuri ang mga pagkakamali sa pagbabantas at kapitalisasyon sa pagsulat ng mga sanaysay at tekstong deskriptibo. Bagama't mahalaga ang mga pag-aaral na ito sa pag-unawa sa mga suliraning pangwika ng mga mag-aaral, hindi nila ganap na natutugunan ang pangangailangang suriin ang mga batayang kasanayan sa pagsulat ng mga batang nasa mababang baitang. Partikular na nangangailangan ng higit na pansin ang mga mag-aaral sa Ikalawang Grado sapagkat sila ay nasa mahalagang yugto ng paglinang ng kakayahang bumuo ng mga parirala at simpleng pangungusap. Sa antas na ito, ang mga pagkakamali sa mekaniks ng pagsulat ay maaaring magpakita ng mga pangangailangang dapat matugunan bago pa umunlad ang mga mag-aaral tungo sa mas masalimuot na gawaing pasulat.

Bukod sa kakulangan ng mga pag-aaral na nakatuon sa mga batang mag-aaral, kapansin-pansin din ang limitadong pagsusuri sa pinagsamang kaugnayan ng pagbabantas, pagbabaybay, at kapitalisasyon sa kabuuang kahusayan sa pagsulat. Karaniwang tinatalakay ang mga aspektong ito bilang magkakahiwalay na kasanayan, kaya hindi lubos na naipaliliwanag kung paano sila magkakaugnay sa pagbuo ng malinaw at wastong mga pahayag. Bagama't ipinakikita ng mga pananaw nina Nool (2016), Oliva (2020), na binanggit nina Agta et al. (2023), at Rishi (2024) ang kahalagahan ng iba't ibang sangkap ng wika at pagsulat, kinakailangan pa ring masuri ang kanilang ugnayan sa aktuwal na kakayahan ng mga mag-aaral sa pagbuo ng parirala at pangungusap. Gayundin, ang mga paliwanag hinggil sa kapitalisasyon at kahalagahan ng pangungusap ay nagbibigay ng konseptuwal na batayan sa pag-unawa sa wastong pagsulat, ngunit hindi sapat ang mga ito upang matukoy ang antas ng kasanayan ng mga mag-aaral sa isang tiyak na baitang. Samakatuwid, ang pangunahing puwang sa pananaliksik ay nakatuon sa pangangailangan ng isang komprehensibong pagsusuri sa mga

ISSN 3028-0877 | e-ISSN 3155-6043 | DOI 10.69651/2022PIJHSS

pangunahing mekaniks ng pagsulat at sa kanilang kaugnayan sa kahusayan sa pagbuo ng parirala at pangungusap ng mga mag-aaral sa Ikalawang Grado.

Bilang tugon sa natukoy na puwang sa literatura, ang kasalukuyang pag-aaral ay nakatuon sa pagsusuri ng kasanayan sa pagbabantas, pagbabaybay, at kapitalisasyon at sa kaugnayan ng mga ito sa kahusayan sa pagsulat ng parirala at pangungusap ng mga mag-aaral sa Ikalawang Grado. Sa konseptuwal na balangkas ng pag-aaral, ang kasanayan sa pagbabantas, kasanayan sa pagbabaybay, at kasanayan sa kapitalisasyon ay itinuturing na mga malayang baryabol, samantalang ang kahusayan sa pagsulat ng parirala at kahusayan sa pagsulat ng pangungusap ay nagsisilbing mga di-malayang baryabol. Ipinakikita sa Pigura 1 ang ipinapalagay na ugnayan ng mga baryabol, kung saan ang antas ng kasanayan sa tatlong pangunahing mekaniks ng pagsulat ay inaasahang may kaugnayan sa kakayahan ng mga mag-aaral na makabuo ng malinaw, wasto, at makabuluhang mga parirala at pangungusap. Ang balangkas na ito ay nakabatay sa pananaw na ang kawastuhan ng mga mekaniks ng pagsulat ay mahalagang salik sa kalidad ng mga pahayag na nabubuo ng mga mag-aaral. Gayunpaman, ang lawak at kabuluhan ng ugnayang ito ay kinakailangang matukoy sa pamamagitan ng sistematikong pagsusuri upang magkaroon ng sapat na batayan ang mga kongklusyon ng pag-aaral.

Sa kabuuan, ipinakikita ng mga kaugnay na literatura, teoretikal na pananaw, at konseptuwal na batayan na ang kahusayan sa pagsulat ng parirala at pangungusap ay may mahalagang kaugnayan sa paglinang ng mga pangunahing kasanayang pangwika. Ang wastong pagbabantas, pagbabaybay, at kapitalisasyon ay nagbibigay ng kinakailangang kaayusan at kalinawan upang maging epektibo ang pagpapahayag ng mga ideya at damdamin sa pamamagitan ng pagsulat. Samantala, binibigyang-linaw ng mga teorya nina Skinner at Piaget na ang pagkatuto ng mga kasanayang ito ay maaaring mapalakas sa pamamagitan ng sistematikong pagsasanay, positibong pagpapatibay, aktibong pag-unawa, at angkop na paggabay ng guro. Sa kabila nito, ang kakulangan ng mga pananaliksik na sabayang sumusuri sa tatlong mekaniks ng pagsulat sa antas ng Ikalawang Grado ay nagpapakita ng pangangailangang higit na mapag-aralan ang kanilang kaugnayan sa aktuwal na kahusayan ng mga mag-aaral sa pagsulat. Dahil dito, nilalayon ng kasalukuyang pag-aaral na matukoy ang antas ng kasanayan sa pagbabantas, pagbabaybay, at kapitalisasyon at masuri ang kaugnayan ng mga ito sa kahusayan sa pagsulat ng parirala at pangungusap. Inaasahang ang mga resulta ng pag-aaral ay makapagbibigay ng mahalagang batayan sa pagbuo ng mga angkop na estratehiya, gawaing pampagkatuto, at mungkahing panturo na tutugon sa mga natukoy na kahinaan ng mga mag-aaral. Sa pamamagitan nito, maaaring higit na mapahusay ang pagtuturo ng wika sa mababang paaralan at mapagtibay ang pundasyon ng mga mag-aaral sa malinaw, wasto, organisado, at makabuluhang komunikasyong pasulat.

Paglalahad ng suliranin

Ang pag-aaral na ito ay naglalayong tukuyin ang antas ng kasanayan sa pagbabantas, pagbabaybay, at kapitalisasyon at ang kaugnayan ng mga ito sa kahusayan sa pagsulat ng parirala at pangungusap ng mga mag-aaral sa Grado 2 ng Sta. Cruz Elementary School na nakatala sa Taong Panuruan 2025-2026. Partikular na nilalayon ng pag-aaral na ito na masagot ang mga sumusunod na katanungan:

1. Ano ang antas ng kasanayan sa pagbabantas ng mga mag-aaral sa Grado 2?
2. Ano ang antas ng kasanayan sa pagbabaybay ng mga mag-aaral sa Grado 2?
3. Ano ang antas ng kasanayan sa kapitalisasyon ng mga mag-aaral sa Grado 2?
4. Ano ang antas ng kahusayan sa pagsulat ng parirala ng mga mag-aaral sa Grado 2?

5. Ano ang antas ng kahusayan sa pagsulat ng pangungusap ng mga mag-aaral sa Grado 2?
6. Mayroon bang makabuluhang ugnayan sa pagitan ng mga kasanayan sa pagbabaybay, pagbabantas, at kapitalisasyon at ng kahusayan sa pagsulat ng parirala at pangungusap ng mga mag-aaral sa Grado 2?

METODOLOHIYA

Ang kabanatang ito ay binubuo ng dalawang bahagi. Ang unang bahagi, ang Layunin ng Pag-aaral at Disenyo ng Pananaliksik, ay naglalahad ng pangkabuuang suliranin at disenyo ng pananaliksik. Ang ikalawang bahagi naman, ang Teknik at Pamaraan ng Pagsasagawa ng Pag-aaral, ay naglalarawan ng saklaw at limitasyon ng pag-aaral, mga kalahok, at mga paraan sa pagsasagawa nito.

Ang pangunahing layunin at disenyo ng pag-aaral na ito ay tukuyin ang antas ng kasanayan sa pagbabantas, pagbabaybay, at kapitalisasyon sa kahusayan sa pagsulat ng parirala at pangungusap ng mga mag-aaral sa Grado 2. Sa pag-aaral na ito, ang deskriptibong pamamaraan ang inilapat. Ayon kay Singh (2023), ang deskriptibong pamamaraan ay isang paraan ng pag-aaral na naglalayong ilahad ang mga katangian ng isang penomenon o paksa. Ito ay pangunahing ginagamit ng mga mananaliksik upang obserbahan, itala, at suriin nang maayos ang mga detalye ng partikular na paksa. Sa pamamagitan ng pamamaraang ito, naipapakita ang masusing at detalyadong paglalarawan na tumutulong sa mas malalim na pag-unawa, organisasyon, at interpretasyon ng pinag-aaralang paksa. Ang mga istadistikang ginamit sa pagsusuri ng palarawang datos ay ang frequency count, percentage, mean, at standard deviation, samantalang ang Pearson R naman ang ginamit sa inferential statistics, kung saan ang antas ng kabuluhan ay itinakda sa .05 alpha.

Ang mga nagsilbing kalahok sa pag-aaral na ito ay ang mga mag-aaral sa Grado 2 ng Sta. Cruz Elementary School, Sta. Cruz, Dumalag, Capiz na nakapagtala sa Taong Panuruan 2025-2026. Sa kabuuan, may tatlumpu't pitong (37) mag-aaral sa Grado 2 na binubuo ng dalawang seksyon lamang. Ginamit ang complete enumeration sa pag-aaral na ito, na ang ibig sabihin ay lahat ng mga mag-aaral ay kasali sa isinagawang pag-aaral. Batay sa distribusyon ng mga kalahok, ang seksyong Gold ay may 19 na kalahok at ang seksyong Pearl ay may 18, na may kabuuang 37 kalahok.

Ang profayl ng mga kalahok ay nagpapakita ng kanilang mga katangian. Binubuo ng tatlumpu't pitong (37) kalahok ang pag-aaral na ito, na may kabuuang 100%. Sa kasarian, may 16 (43.24%) ang mga lalaki at 21 (56.75%) ang mga babae, na nangangahulugang mas marami ang mga babaeng kalahok kumpara sa mga lalaki. Samantala, sa edad naman ng mga kalahok, may 21 (56.75%) ang nasa 7 taong gulang at 16 (43.24%) ang nasa 8 taong gulang pataas. Ibig sabihin, mas nakararami sa mga kalahok ang may edad na 7 taong gulang.

Sa edukasyong natamo ng mga ina, may 3 (8.10%) ang di-nakapagtapos ng elementarya, 5 (13.51%) ang nakapagtapos ng elementarya, 8 (21.62%) ang di-nakapagtapos ng sekondarya, 9 (24.32%) ang nakapagtapos ng sekondarya, 4 (10.81%) ang di-nakapagtapos ng kolehiyo, at 8 (21.62%) ang nakapagtapos ng kolehiyo. Nangangahulugan ito na karamihan sa mga ina ng mga kalahok ay nakapagtapos ng sekondarya. Sa edukasyong natamo naman ng mga ama, may 2 (5.40%) ang di-nakapagtapos ng elementarya, 4 (10.81%) ang nakapagtapos ng elementarya, 10 (27.02%) ang di-nakapagtapos ng sekondarya, 12 (32.43%) ang nakapagtapos ng sekondarya, 3 (8.10%) ang di-nakapagtapos ng kolehiyo, at 6 (16.21%) ang nakapagtapos ng kolehiyo. Nangangahulugan din ito na karamihan sa mga ama ng mga kalahok ay nakapagtapos ng sekondarya.

Pagdating sa hanapbuhay ng mga ina ng mga kalahok, may 3 (8.10%) ang walang trabaho, 18 (48.64%) ang may di-permanenteng trabaho, at 16 (43.24%) ang may

ISSN 3028-0877 | e-ISSN 3155-6043 | DOI 10.69651/2022PIJHSS

permanenteng trabaho. Nangangahulugan ito na karamihan sa mga ina ng mga kalahok ay may di-permanenteng trabaho. Pagdating naman sa hanapbuhay ng mga ama ng mga kalahok, may 2 (5.40%) ang walang trabaho, 13 (35.13%) ang may di-permanenteng trabaho, at 22 (59.45%) ang may permanenteng trabaho. Nangangahulugan ito na karamihan sa mga ama ng mga kalahok ay may permanenteng trabaho. Dagdag pa rito, ipinapakita ng mga datos na may malinaw na pagkakaiba sa katayuang pang-ekonomiya ng mga magulang, kung saan mas matatag ang hanapbuhay ng mga ama kumpara sa mga ina. Ipinahihiwatig din nito na maaaring may impluwensya ang uri ng trabaho ng mga magulang sa kabuuang kalagayan ng pamilya ng mga kalahok. Sa kabuuan, makikita na ang mga kalahok ay nagmumula sa mga pamilyang may iba't ibang antas ng edukasyon at hanapbuhay, na maaaring makaapekto sa kanilang pag-unlad. Gayundin, ang mas mataas na bilang ng mga batang nasa edad pitong taong gulang pababa ay nagpapakita na mas nakatuon ang pag-aaral sa mas batang pangkat. Sa huli, ang mga impormasyong ito ay mahalaga upang mas maunawaan ang konteksto at pinanggagalingan ng mga kalahok sa pag-aaral.

Ang kagamitan sa pananaliksik ay binubuo ng anim (6) na bahagi: ang profayl ng mga kalahok, ang pagsusulit sa kasanayan sa pagbabantas, ang pagsusulit sa kasanayan sa pagbabaybay, ang pagsusulit sa kasanayan sa kapitalisasyon, ang pagsusulit sa kahusayan sa pagsulat ng parirala, at ang pagsusulit sa kahusayan sa pagsulat ng pangungusap. Ang unang bahagi ay binubuo ng personal na datos ng mga kalahok, partikular ang personal na katangian ng mga kalahok. Ito ay binubuo ng apat (4) na aytem na tumutukoy sa personal na profayl ng mga mag-aaral tulad ng kasarian, edad, edukasyong natamo ng mga magulang, at hanapbuhay ng mga magulang. Hininging punan ng mga kalahok ang mga kahon ng tsek ng kaukulang datos.

Sa pagtitipon ng datos sa antas ng kasanayan sa pagbabantas ng mga mag-aaral sa Grado 2, sila ay ginamitan ng dalawampung (20) aytem na pagsusulit na naglalaman ng iba't ibang pangungusap at sitwasyon na nangangailangan ng wastong bantas. Para sa pagmamarka, ang mga sumusunod na iskala ang ginamit upang masukat ang antas ng kasanayan sa pagbabantas ng mga mag-aaral: ang iskor na 16.01-20.00 ay may deskripsyong Napakahusay, ang 12.01-16.00 ay Mahusay, ang 08.01-12.00 ay Katamtaman, ang 4.01- 8.00 ay Kailangang Paunlarin, at ang 00.00- 4.00 ay Nangangailangan ng Tulong. Ang resulta ng pilot testing ay ginamit sa item analysis upang matiyak ang dami ng aytem na ginamit bilang instrumento sa ginawang pananaliksik. Ang mga aytem na nasa pagitan lamang ng 0.20-0.80 ang nanatili, samantalang ang mga aytem na mababa sa 0.20 at lampas sa 0.80 ay iwinaksi.

Sa pagtitipon naman ng datos sa antas ng kasanayan sa pagbabaybay ng mga mag-aaral sa Grado 2, sila ay ginamitan ng dalawampung (20) aytem na pagsusulit na binubuo ng iba't ibang larawan na kanilang binaybay nang wasto. Para sa pagmamarka, ang mga sumusunod na iskala ang ginamit upang masukat ang antas ng kasanayan sa pagbabaybay ng mga mag-aaral: ang iskor na 16.01-20.00 ay may deskripsyong Napakahusay, ang 12.01-16.00 ay Mahusay, ang 08.01-12.00 ay Katamtaman, ang 4.01- 8.00 ay Kailangang Paunlarin, at ang 00.00- 4.00 ay Nangangailangan ng Tulong. Ang resulta ng pilot testing ay ginamit sa item analysis upang matiyak ang dami ng aytem na ginamit bilang instrumento sa ginawang pananaliksik. Ang mga aytem na nasa pagitan lamang ng 0.20-0.80 ang nanatili, samantalang ang mga aytem na mababa sa 0.20 at lampas sa 0.80 ay iwinaksi.

Sa pagtitipon ng datos sa antas ng kasanayan sa kapitalisasyon ng mga mag-aaral sa Grado 2, gumamit ang mananaliksik ng dalawampung (20) aytem na pagsusulit na naglalaman ng iba't ibang pangungusap at nangangailangang tukuyin ang maling kapitalisasyon at iwastong dapat ang paggamit ng malaki at maliit na titik. Para sa pagmamarka, ang mga sumusunod na iskala ang ginamit upang masukat ang antas ng kasanayan sa kapitalisasyon ng

mga mag-aaral: ang iskor na 16.01-20.00 ay may deskripsyong Napakahusay, ang 12.01-16.00 ay Mahusay, ang 08.01-12.00 ay Katamtaman, ang 4.01- 8.00 ay Kailangang Paunlarin, at ang 00.00- 4.00 ay Nangangailangan ng Tulong. Ang resulta ng pilot testing ay ginamit sa item analysis upang matiyak ang dami ng aytem na ginamit bilang instrumento sa ginawang pananaliksik. Ang mga aytem na nasa pagitan lamang ng 0.20-0.80 ang nanatili, samantalang ang mga aytem na mababa sa 0.20 at lampas sa 0.80 ay iwinaksi.

Sa pagtitipon ng datos hinggil sa antas ng kahusayan sa pagsulat ng parirala ng mga mag-aaral sa baitang 2, gumamit ang mga mananaliksik ng dalawampung (20) aytem na pagsusulit na naglalaman ng iba't ibang larawan at mga salita na dapat pagbuuin o ayusin ng mga mag-aaral upang makabuo ng wasto, malinaw, at makabuluhang parirala. Para sa pagmamarka, ang mga sumusunod na iskala ang ginamit upang masukat ang antas ng kahusayan sa pagsulat ng parirala ng mga mag-aaral: ang iskor na 16.01-20.00 ay may deskripsyong Napakahusay, ang 12.01-16.00 ay Mahusay, ang 08.01-12.00 ay Katamtaman, ang 4.01- 8.00 ay Kailangang Paunlarin, at ang 00.00- 4.00 ay Nangangailangan ng Tulong. Ang resulta ng pilot testing ay ginamit sa item analysis upang matiyak ang dami ng aytem na ginamit bilang instrumento sa ginawang pananaliksik. Ang mga aytem na nasa pagitan lamang ng 0.20-0.80 ang nanatili, samantalang ang mga aytem na mababa sa 0.20 at lampas sa 0.80 ay iwinaksi.

Sa pagtitipon naman ng datos hinggil sa antas ng kahusayan sa pagsulat ng pangungusap ng mga mag-aaral sa baitang 2, gumamit ang mga mananaliksik ng dalawampung (20) aytem na pagsusulit na naglalaman ng iba't ibang pangungusap na may maling kapitalisasyon na dapat tukuyin at iwasto ng mga mag-aaral, at mga pangungusap na walang bantas na kailangang lagyan ng tamang bantas upang makabuo ng wasto, ganap, malinaw, at makabuluhang pangungusap. Para sa pagmamarka, ang mga sumusunod na iskala ang ginamit upang masukat ang antas ng kahusayan sa pagsulat ng pangungusap ng mga mag-aaral: ang iskor na 16.01-20.00 ay may deskripsyong Napakahusay, ang 12.01-16.00 ay Mahusay, ang 08.01-12.00 ay Katamtaman, ang 4.01- 8.00 ay Kailangang Paunlarin, at ang 00.00- 4.00 ay Nangangailangan ng Tulong. Ang resulta ng pilot testing ay ginamit sa item analysis upang matiyak ang dami ng aytem na ginamit bilang instrumento sa ginawang pananaliksik. Ang mga aytem na nasa pagitan lamang ng 0.20-0.80 ang nanatili, samantalang ang mga aytem na mababa sa 0.20 at lampas sa 0.80 ay iwinaksi.

Ang mananaliksik sa pag-aaral na ito ay naglaan ng sapat na panahon kalakip ang paghahanda ng mga pagsusulit sa tulong ng kaniyang tagapayo para sa pagsukat sa antas ng kasanayan sa pagbabantas, pagbabaybay, at kapitalisasyon sa kahusayan sa pagsulat ng parirala at pangungusap ng mga mag-aaral sa Grado 2. Unang ginawa ng mananaliksik ang paghingi ng pahintulot sa namumuno ng paaralan sa Sta, Cruz Elementary School, Sta. Cruz, Dumalag, Capiz. Bago sinimulan ang pananaliksik, humingi muna ng pahintulot sa punong-guro ng Sta. Cruz Elementary School upang maisagawa ang pag-aaral na ito. Humingi rin ng pahintulot ang mananaliksik mula sa mga magulang at mag-aaral sa pamamagitan ng pagpapadala ng liham upang ipaalam sa kanila na sila ang pipiliing kalahok sa nasabing pag-aaral.

Humingi rin ang mananaliksik ng oras sa mga tagatugon ng pag-aaral para sa pagtakda ng panahon sa pagsukat ng kanilang antas ng kasanayan sa pagbabantas, pagbabaybay, at kapitalisasyon sa kahusayan sa pagsulat ng parirala at pangungusap. Sinigurado rin ng mananaliksik na mananatiling kumpidensyal ang lahat ng datos na makakalap mula sa mga kalahok alinsunod sa batas RA 10173 o Data Privacy Act of 2012. Bago nagsimula ang pagsusulit, ipinaliwanag ng mananaliksik ang mga panuto upang maintindihan ng mga mag-aaral kung paano ito sagutin nang tama. Sinimulan ng mananaliksik ang pagsasagawa ng kaniyang pag-aaral sa ikaapat na kwarter ng Taong Panuruan 2025-2026. Ang mananaliksik ay gumamit ng complete enumeration sa pagkuha ng sampol na mga kalahok. Pagkatapos maisagawa ang pag-aaral at malikom ang mga resulta, ang mga datos ay inisa-isa at sinuri sa

ISSN 3028-0877 | e-ISSN 3155-6043 | DOI 10.69651/2022PIJHSS

pamamagitan ng Statistical Package for Social Sciences o SPSS Software sa tulong ng kaniyang statistician.

Ang mga nakalap na datos ay idinaan sa ilang prosesong pang-istadistika. Ang frequency count ay ginamit upang matiyak ang interval ng bawat iskor batay sa iskala sa pagtatala ng tugon ng mga kalahok ayon sa antas ng kanilang kasanayan sa pagbabaybay, pagbabantas, at kapitalisasyon sa kahusayan sa pagsulat ng parirala at pangungusap. Ang mean ay ginamit upang ilarawan ang antas ng kanilang kasanayan sa pagbabaybay, pagbabantas, at kapitalisasyon sa kahusayan sa pagsulat ng parirala at pangungusap. Ang standard deviation ay ginamit upang matiyak ang kaisahan at katumpakan ng tugon ng mga mag-aaral ayon sa antas ng kanilang kasanayan sa pagbabaybay, pagbabantas, at kapitalisasyon sa kahusayan sa pagsulat ng parirala at pangungusap. Ang Pearson r ay ginamit upang matiyak ang makabuluhang kaugnayan sa antas ng kasanayan sa pagbabaybay, pagbabantas, at kapitalisasyon sa kahusayan sa pagsulat ng parirala at pangungusap ng mga mag-aaral. Ang Pearson r ay ginamit sa inferensyal na istadistika at itinakda sa 0.05 alpha level.

RESULTA AT PAGTATALAKAY

Ang kabanatang ito ay naglalahad at tumatalakay sa mga datos na nakalap mula sa tatlumpu't pitong (37) mag-aaral sa Grado 2 ng Sta. Cruz Elementary School, Sta. Cruz, Dumalag, Capiz, na pawang kalahok sa pag-aaral sa Taong Panuruan 2025-2026. Gumamit ang pag-aaral ng deskriptibong disenyo na may korelasyonal na pagsusuri, at isinagawa ang complete enumeration kaya kasama ang lahat ng mag-aaral sa dalawang seksyon. Ang mga datos ay natipon gamit ang mga pagsusulit sa kasanayan sa pagbabantas, pagbabaybay, at kapitalisasyon, at sa kahusayan sa pagsulat ng parirala at pangungusap. Sinuri ang mga ito sa pamamagitan ng frequency count, percentage, mean, standard deviation, at Pearson r sa tulong ng Statistical Package for Social Sciences (SPSS), at itinakda ang antas ng kabuluhan sa 0.05 alpha. Ang lahat ng pagtalakay sa ibaba ay nakabatay sa nakalap na datos, at ang mga resulta ay binibigyang-kahulugan alinsunod sa layunin ng pag-aaral na tukuyin ang antas ng kasanayan sa pagbabantas, pagbabaybay, at kapitalisasyon sa kahusayan sa pagsulat ng parirala at pangungusap ng mga mag-aaral sa Grado 2.

Profayl ng mga kalahok

Sa kabuuang tatlumpu't pitong (37) kalahok, may 19 mag-aaral mula sa seksyong Gold at 18 mula sa seksyong Pearl. Pagdating sa kasarian, 16 o 43.24% ang lalaki at 21 o 56.75% ang babae, kaya mas marami ang mga babaeng kalahok. Sa edad naman, 21 o 56.75% ang nasa pitong taong gulang at 16 o 43.24% ang nasa walong taong gulang pataas, kaya mas nakararami ang mga mag-aaral na pitong taong gulang. Nangangahulugan ito na mas nakatuon ang pag-aaral sa mas batang pangkat.

Sa edukasyong natamo ng mga ina, 3 o 8.10% ang di-nakapagtapos ng elementarya, 5 o 13.51% ang nakapagtapos ng elementarya, 8 o 21.62% ang di-nakapagtapos ng sekondarya, 9 o 24.32% ang nakapagtapos ng sekondarya, 4 o 10.81% ang di-nakapagtapos ng kolehiyo, at 8 o 21.62% ang nakapagtapos ng kolehiyo. Karamihan sa mga ina ay nakapagtapos ng sekondarya. Sa mga ama naman, 2 o 5.40% ang di-nakapagtapos ng elementarya, 4 o 10.81% ang nakapagtapos ng elementarya, 10 o 27.02% ang di-nakapagtapos ng sekondarya, 12 o 32.43% ang nakapagtapos ng sekondarya, 3 o 8.10% ang di-nakapagtapos ng kolehiyo, at 6 o 16.21% ang nakapagtapos ng kolehiyo. Gayundin, karamihan sa mga ama ay nakapagtapos ng sekondarya.

Sa hanapbuhay ng mga ina, 3 o 8.10% ang walang trabaho, 18 o 48.64% ang may di-permanenteng trabaho, at 16 o 43.24% ang may permanenteng trabaho, kaya karamihan sa mga ina ay may di-permanenteng trabaho. Sa mga ama, 2 o 5.40% ang walang trabaho, 13 o 35.13% ang may di-permanenteng trabaho, at 22 o 59.45% ang may permanenteng trabaho, kaya karamihan sa mga ama ay may permanenteng trabaho. Ang kabuuang bilang ng mga kalahok ay 37 o 100%. Ipinapakita ng mga datos na mas matatag ang hanapbuhay ng mga ama kaysa sa mga ina, at maaaring may impluwensya ang uri ng trabaho ng mga magulang sa kalagayan ng pamilya ng mga kalahok. Ang mga kalahok ay nagmumula sa mga pamilyang may iba't ibang antas ng edukasyon at hanapbuhay, na maaaring makaapekto sa kanilang pag-unlad. Mahalaga ang mga impormasyong ito upang mas maunawaan ang konteksto at pinanggagalingan ng mga mag-aaral.

Kasanayan sa pagbabantas

Para sa lahat ng pagsusulit, ginamit ang iskala na 16.01-20.00 para sa Napakahusay, 12.01-16.00 para sa Mahusay, 08.01-12.00 para sa Katamtaman, 4.01-8.00 para sa Kailangang Paunlarin, at 00.00-4.00 para sa Nangangailangan ng Tulong. Batay sa iskalang ito, ang antas ng kasanayan sa pagbabantas ng mga mag-aaral sa Grado 2 ay "Mahusay" (M=13.59, SD=2.29). Ipinapakita ng resulta na malinaw na nauunawaan ng mga mag-aaral ang iba't ibang uri ng pangungusap. Sa pagsagot sa pagsusulit, natukoy nila kung pasalaysay, patanong, padamdam, o pautos ang isang pangungusap, kaya mas madali nilang napili ang angkop na bantas tulad ng tuldok, tandang pananong, o tandang padamdam. Hindi ito simpleng pag-alala sa tuntunin, sapagkat naiintindihan din nila ang layunin ng bawat pangungusap. Kapag nagsasalaysay o nag-uutos ang pangungusap, tuldok ang kusa nilang ginagamit. Kapag nagtatanong, iniuugnay nila ito sa tandang pananong, at kapag nagpapahayag ng matinding damdamin, nagagamit nila nang tama ang tandang padamdam.

Ang kahusayang ito ay nagpapakita rin ng unti-unting paglinang ng kakayahan sa malinaw na komunikasyon. Sa murang edad, naisasaayos na nila ang kanilang mga ideya sa pamamagitan ng wastong bantas, kaya mas madaling basahin at unawain ang kanilang mga isinulat. Malaki ang naitutulong nito hindi lamang sa pagsusulit kundi pati sa pang-araw-araw na gawain sa paaralan, tulad ng pagsulat ng simpleng pangungusap at maikling talata. Maituturing na mahusay ang kanilang antas dahil hindi lamang nila alam ang mga tuntunin, kundi nagagamit din nila ito nang wasto at may pag-unawa.

Marahil ito ay bunga ng antas ng kanilang kasanayan sa pagbasa, na nakatutulong sa pagkilala at tamang paggamit ng bantas sa pamamagitan ng madalas na pagsasanay sa pagsulat at pagbasa. Mahalagang salik din ang epektibong pamamaraan ng pagtuturo ng guro. Ang malinaw at organisadong estratehiya, tulad ng pagbibigay ng halimbawa, paggamit ng visual aids, at mga interaktibong gawain sa silid-aralan, ay nagpapadali sa pagkatuto. Isa pang salik ang sapat na gabay sa tahanan, dahil batay sa profayl ng mga kalahok, ang mga magulang ay karaniwang nakapagtapos ng hayskul o kolehiyo, kaya may kaalaman at kasanayan sila sa wika na nakatutulong sa paggabay sa kanilang mga anak. Ang di-permanenteng hanapbuhay ng maraming magulang ay maaari ring maging motibasyon sa mga mag-aaral na mag-aral nang mabuti upang makatulong sa pamilya sa hinaharap. Hindi rin dapat maliitin ang interes at motibasyon ng mag-aaral, sapagkat napansin na ang mga batang masigasig at may positibong pananaw sa pagkatuto ng wika ay mas maingat sa paggamit ng bantas at mas handang magsanay. Ang teknolohiya at learning resources, tulad ng educational apps, interactive worksheets, at online platforms, ay nagbibigay rin ng karagdagang oportunidad sa mas sistematiko at malikhaing pagsasanay.

Ang resulta ay sumasang-ayon sa pag-aaral nina Busacay et al. (2025), na nakitaan ng mataas na antas ng kasanayan ang mga mag-aaral bunga ng malinaw at sistematikong pagtuturo

ISSN 3028-0877 | e-ISSN 3155-6043 | DOI 10.69651/2022PIJHSS

ng guro. Ipinakita rin ng pag-aaral na iyon ang makabuluhang pag-unlad ng kasanayan bago at pagkatapos ng pagtuturo, na nagpapahiwatig ng kahalagahan ng matiyagang paggabay at tamang pamamaraan sa pagtuturo ng bantas. Kapag naihahatid nang organisado at may sapat na halimbawa ang mga aralin, mas nagiging epektibo ang pagkatuto, kaya mahalaga ang patuloy na pagsasanay at makabuluhang gawain upang mapatatag ang kasanayan.

Kasanayan sa pagbabaybay

Ang antas ng kasanayan sa pagbabaybay ng mga mag-aaral sa Grado 2 ay “Mahusay” (M=13.38, SD=2.70). Maiuugnay ito sa kanilang matibay na pag-unawa sa tunog ng mga titik. Sa murang edad, natutuhan na nilang iugnay ang bawat letra sa tamang tunog nito, kaya mas madali para sa kanila ang pagbuo at pagsulat ng mga salita at ang paglalagay ng mga titik sa tamang pagkakasunod-sunod. Hindi ito simpleng pagmememorya, kundi kasanayang nakabatay sa pag-unawa kung paano binubuo ang mga salita mula sa mga tunog. Halimbawa, kapag nakita ng bata ang larawan ng “puno” at nakilala ito agad, naaalala niya ang katumbas na salita, at dahil alam niya ang tunog ng bawat titik (/p/ /u/ /n/ /o/), nagagawa niyang punan ang mga nawawalang titik upang mabaybay ito nang tama.

Malaki rin ang naitutulong ng madalas na pagbasa. Sa tuwing nagbabasa ang mga bata, paulit-ulit nilang nakikita ang wastong anyo ng mga salita, kaya mas tumatatak ito sa kanilang isipan at nagiging natural ang pagsulat nito nang walang pag-aalinlangan. Ang regular na pagkakalantad sa mga teksto ay nakatutulong din upang mapansin nila ang kaayusan sa pagbabaybay. Kaya ang kanilang husay ay hindi lamang bunga ng pagtuturo sa silid-aralan kundi pati ng aktibong pakikilahok sa pagbasa. Kapag pinagsama ang pag-unawa sa tunog ng mga titik at ang patuloy na pagsasanay sa pagbasa, mas nagiging madali at epektibo ang pagkatuto ng wastong pagbabaybay nang may kumpiyansa.

Maaaring nagpapahiwatig din ang resulta na epektibo ang mga estratehiyang ginamit ng mga guro, tulad ng paulit-ulit na pagsasanay, mga gawaing nakapokus sa ponolohiya, at integrasyon ng pagbabaybay sa iba pang asignatura. Posible ring nakatulong ang suportang pang-akademiko mula sa tahanan, gaya ng paggabay ng magulang sa takdang-aralin at pagbibigay ng pagkakataong magbasa at magsulat sa labas ng silid-aralan. Kabilang sa mga pangunahing salik na maaaring nakaapekto ang kalidad ng pagtuturo, ang kapaligirang pampagkatuto na may sapat na kagamitang panturo at suportibong silid-aralan, ang suporta ng pamilya sa pagbibigay ng oras para sa pagbasa at pagsasanay sa bahay, at ang indibidwal na kakayahan at motibasyon ng mga mag-aaral. Sinasang-ayunan ito ng pag-aaral ni Pedroza (2021), na nagsasabing mahalagang bigyan ng mga guro ng malinaw at sunod-sunod na gabay ang mga mag-aaral sa wastong pagbabaybay upang maiwasan ang pag-uulit ng parehong pagkakamali. Kapag may tamang direksyon at sapat na pagsasanay, nababawasan ang maling baybay at ang pagdadala ng maling nakasanayan sa iba pang gawain sa pagsulat. Kaugnay nito, ang “Mahusay” na antas na M=13.38 at SD=2.70 ay nagpapahiwatig na epektibo ang ganitong uri ng pagtuturo.

Kasanayan sa kapitalisasyon

Ang antas ng kasanayan sa kapitalisasyon ng mga mag-aaral sa Grado 2 ay “Mahusay” (M=12.89, SD=2.56). Makikita ito sa kanilang kakayahang tukuyin kung kailan gagamit ng malaki at maliit na titik. Nauunawaan nila ang pagkakaiba ng pambalana at pantangi, kaya nagagamit nila nang wasto ang malaking titik sa mga tiyak na pangalan ng tao, lugar, at bagay, samantalang maliit na titik lamang ang ginagamit sa mga pangkalahatang pangalan. Malinaw

rin sa kanilang pagsulat ang paglalagay ng malaking titik sa simula ng pangungusap. Hindi lamang nila kabisado ang mga patakaran, kundi naiintindihan din kung bakit at kailan ito ginagamit, kaya natutukoy nila ang maling kapitalisasyon sa pangungusap at naiwawasto ito.

Ipinapakita rin ng kanilang kahusayan ang unti-unting paglinang ng kakayahan sa maayos at organisadong pagsulat. Sa tamang paggamit ng malalaking titik, nagiging mas malinaw at madaling basahin ang kanilang mga pangungusap, at nakapagpapahayag sila ng ideya nang mas maayos at may kumpiyansa. Malaki ang papel ng patuloy na pagsasanay at pagkakalantad sa pagbasa at pagsulat, dahil dito nila nakikita at nagagaya ang tamang kapitalisasyon. Ang "Mahusay" na antas ay bunga ng pag-unawa sa konsepto ng pambalana at pantangi at ng pagsunod sa batayang tuntunin sa pagsisimula ng pangungusap, kaya mas handa sila sa mas mataas na antas ng pagsulat at mas epektibong komunikasyon sa hinaharap.

Ang suporta mula sa pamilya ay maaaring magpalakas ng interes ng mag-aaral sa pagkatuto. Mahalaga ring salik ang kalidad ng pagtuturo, sapagkat ang mga gurong nagbibigay ng malinaw na paliwanag, konkretong halimbawa, at tuloy-tuloy na aktibidad ay mas epektibong nakapagpapalakas ng kasanayan. Ang mga interaktibong estratehiya, tulad ng pagsasanay sa pangungusap, pagsusuri ng teksto, at paggawa ng sariling pangungusap, ay nakatutulong upang maisabuhay ang tamang paggamit ng malaking titik. Ang positibong feedback at suportibong pagwawasto ay nagtataguyod ng tiwala at motibasyon. Nakaaapekto rin ang personal na interes ng mag-aaral, dahil ang mas interesado sa pagbasa at pagsulat ay mas aktibo sa tamang kapitalisasyon, samantalang ang hindi gaanong interesado ay maaaring makalimot o magkamali. Ang tuloy-tuloy at sistematikong pagsasanay ay nagtataguyod ng mas mataas na antas ng kasanayan, habang ang kakulangan sa praktis ay maaaring magdulot ng kahinaan. Sumasang-ayon ito kay Bacacao (2025), na ang antas ng kasanayan sa kapitalisasyon ng mga mag-aaral sa Grado 2 na naitala bilang "Mahusay" (M=12.89, SD=2.56) ay nagpapakita ng malinaw na pag-unawa sa paggamit ng malaking titik, lalo na sa simula ng pangungusap at sa mga pangalan, at na ang tamang gabay at suporta mula sa guro at tahanan ay nakatutulong nang malaki. Kapag naaaksyunan ang pagtuturo sa kapitalisasyon, nagiging mas tiyak, maayos, at malinaw ang pagpapahayag ng ideya ng mga bata.

Kahusayan sa pagsulat ng parirala

Ang antas ng kahusayan sa pagsulat ng parirala ng mga mag-aaral sa Grado 2 ay "Mahusay" (M=12.78, SD=2.21). Nangangahulugan ito na karamihan sa kanila ay may kakayahang bumuo ng maayos, malinaw, at makabuluhang mga parirala. Sa pagsusulit, inayos nila ang mga ibinigay na salita upang makabuo ng makabuluhang parirala. Naipakita nila ang kakayahan sa pag-oorganisa ng ideya, sapagkat hindi lamang nila pinagsama-sama ang mga salita kundi isinaalang-alang din ang tamang pagkakasunod-sunod upang maging malinaw ang mensahe. Ipinahihiwatig nito na nauunawaan na nila ang wastong pagsasama ng mga salita at ang gamit ng mga bahagi ng pananalita. Sa antas na ito, nagagamit na nila ang kaalaman sa wika upang makapagpahayag ng simpleng ideya nang organisado, na mahalagang pundasyon sa pagbuo ng pangungusap at talata.

Gayunpaman, may bahagyang pagkakaiba-iba pa rin sa pagganap ng bawat mag-aaral. May ilang mas malinaw at organisado ang pagsulat ng parirala, habang ang iba ay nangangailangan pa ng kaunting gabay sa estruktura at pagpili ng salita. Normal ang ganitong pagkakaiba at maaaring maiugnay sa iba't ibang karanasan at antas ng pagkatuto, kaya mahalaga pa rin ang patuloy na pagsasanay at paggabay. Maraming salik ang maaaring nakaapekto, kabilang ang antas ng bokabularyo, na nagbibigay-daan sa mas malinaw at malikhaing pagpapahayag, at ang karanasan sa pagbabasa, na nagtuturo kung paano ginagamit ang mga salita sa tamang konteksto. Malaki rin ang impluwensya ng kalidad ng pagtuturo at paggabay ng guro, lalo na ang paggamit ng halimbawa, pagsasanay, at agarang feedback.

Ipinapakita ng pag-aaral ni Graham (2018) na ang maayos at sunod-sunod na pagtuturo ng pagbuo ng parirala ay nakatutulong sa pagpapabuti ng kakayahang panggramatika. Sumasang-ayon ito sa resulta ng kasalukuyang pag-aaral na ang kakayahang bumuo ng maayos at makabuluhang parirala ay bunga ng epektibong pagtuturo at sapat na pagsasanay, na nagpapalakas ng pundasyon sa pagsulat ng mas malinaw at organisadong pangungusap at teksto.

Kahusayan sa pagsulat ng pangungusap

Ang antas ng kahusayan sa pagsulat ng pangungusap ng mga mag-aaral sa Grado 2 ay "Mahusay" (M=13.16, SD=2.33). Sa pagsusulit, inatasan silang muling isulat ang mga pangungusap nang isinasaalang-alang ang tamang baybay, wastong paggamit ng maliit at malaking titik, at angkop na bantas. Malinaw na naipakita ng mga mag-aaral ang pag-unawa sa mga pangunahing tuntunin sa pagsulat, sapagkat hindi lamang nila kinopya ang mga pangungusap kundi sinuri at inayos ang mga ito upang maging mas wasto at maayos basahin. Ipinahihiwatig nito na may sapat silang kaalaman sa estruktura ng pangungusap at kakayahang ilapat ito sa aktuwal na gawain. Kapansin-pansin na sa murang edad, naipapakita na nila ang pag-unawa sa batayang tuntunin ng gramatika, gamit ng bantas, at wastong pagkakasunod-sunod ng mga salita.

Maiuugnay ang resulta sa iba't ibang salik. Una, mahalaga ang papel ng guro, na ang angkop na estratehiya tulad ng gabay na pagsulat, pagsasanay sa pangungusap, at agarang puna ay nakatutulong sa paglinang ng kakayahan ng mga bata. Ikalawa, ang sapat na kagamitang pampagkatuto, gaya ng aklat, visual aids, at mga gawaing nagpapalawak ng bokabularyo, ay nagbibigay-suporta sa pagkatuto. Higit sa lahat, malaki ang impluwensya ng tahanan. Ang hanapbuhay ng magulang ay maaaring makaapekto sa oras at atensyong naibibigay sa anak, at ang mga magulang na may mas regular na oras ng trabaho ay may mas maraming pagkakataong gabayan ang anak sa takdang-aralin at pagsasanay sa pagsulat. Ang antas ng edukasyon ng magulang ay maaari ring makaapekto sa paraan ng paggabay, sapagkat ang mga magulang na may mas mataas na edukasyon ay kadalasang mas komportable sa wika at mas nakatutulong sa pagwawasto at pagpapalawak ng ideya ng anak. Ang resulta ay sumasang-ayon sa pahayag ni Cruz (2020) na ang aktibong papel ng guro sa pagbibigay ng gabay at agarang puna ay mahalaga sa paglinang ng kasanayan sa pagsulat ng pangungusap. Ang integrasyon ng makabagong estratehiya at teknolohiya ay posibleng nakapagpataas ng interes at partisipasyon ng mga mag-aaral. Samakatuwid, ang "Mahusay" na antas ay bunga ng epektibong pagtuturo at patnubay ng guro, at mahalagang ipagpatuloy ang ganitong gawain upang mapanatili at mapaunlad ang antas ng kahusayan.

Inferensyal na pagsusuri: Pearson r

Ginamit ang Pearson r upang suriin ang ugnayan ng limang baryabol, at ang desisyon sa bawat null na ipotesis ay batay sa 0.05 alpha level.

May "makabuluhang ugnayan" sa pagitan ng kasanayan sa pagbabantas at kasanayan sa pagbabaybay (r=0.398, p=0.015), na positibo at makabuluhan sa antas na 5% ng alpa. Pareho silang mahalaga sa malinaw at maayos na pagpapahayag ng ideya. Kapag tama ang baybay, mas madaling maunawaan ng mambabasa ang mensahe, at kapag wasto ang bantas, naibibigay ang tamang himig at daloy ng pangungusap. Kahit tama ang baybay, maaaring magbago ang kahulugan kung mali ang gamit ng kuwit o tuldok, kaya parehong dapat pagtuunan ng pansin.

Magkaugnay na pundasyon ng mahusay na pagsulat ang dalawa, kaya mahalaga ang integradong pagtuturo ng pagbabaybay at pagbabantas. Ayon kina Daffern et al. (2017), ang pagbabaybay, pagbabantas, at iba pang mekaniks ng pagsulat ay may makabuluhang kaugnayan sa kabuuang kalidad ng akademikong pagsulat, at kapag mahina ang mag-aaral sa pagbabaybay, kadalasang sabay ding lumilitaw ang kahinaan sa bantas dahil bahagi ito ng iisang proseso ng pagbuo ng malinaw na pangungusap. Kaya ang ipotesis na nagsasabing walang makabuluhang ugnayan sa pagitan ng kasanayan sa pagbabantas at kasanayan sa pagbabaybay ay dapat iwaksi.

May “makabuluhang ugnayan” din ang kasanayan sa pagbabantas at kahusayan sa pagsulat ng pangungusap ($r=0.482$, $p=0.003$), na positibo at makabuluhan sa antas na 5% ng alpa. Kapag marunong gumamit ng tamang bantas ang mag-aaral, mas organisado at madaling maunawaan ang kanyang mga pangungusap, samantalang ang kakulangan sa wastong bantas ay maaaring magdulot ng kalituhan o maling interpretasyon. Ipinapakita nito na ang pagsasanay sa pagbabantas ay nakatutulong sa mas organisado at malinaw na pagpapahayag, kaya mahalagang sabay na linangin ang dalawang kasanayan sa tulong ng patuloy na pagsasanay at paggabay ng guro. Ayon kina Buhhong et al. (2025), may makabuluhang ugnayan ang pagbabantas at kahusayan sa pagsulat ng pangungusap ng mga mag-aaral sa Senior High School, at natuklasan nilang nagiging magulo at hindi malinaw ang pangungusap kapag kulang ang kaalaman sa bantas. Kaya ang ipotesis na nagsasabing walang makabuluhang ugnayan sa pagitan ng kasanayan sa pagbabantas at kahusayan sa pagsulat ng pangungusap ay dapat iwaksi.

May “makabuluhang ugnayan” din ang kasanayan sa pagbabaybay at kahusayan sa pagsulat ng pangungusap ($r=0.423$, $p=0.009$), na positibo at makabuluhan sa antas na 5% ng alpa. Kapag mas mahusay ang mag-aaral sa pagbabaybay, mas maayos din ang pagbuo niya ng mga pangungusap, dahil nakatutulong ang tamang baybay sa linaw ng ideya at nagpapakita ang kahusayan sa pangungusap ng mas mataas na kasanayan sa wika. Ipinapakita ng resulta na ang pagpapabuti sa pagbabaybay ay maaari ring makatulong sa pagsulat ng pangungusap, kaya mahalaga ang patuloy na pagsasanay dito. Ayon kina Octaviano et al. (2016), may makabuluhang ugnayan ang mga pagkakamali sa pagbabaybay at kalidad ng mga pangungusap ng mga mag-aaral sa Filipino, sapagkat ang madalas na maling baybay ay nagdudulot ng kalituhan sa daloy ng ideya. Kaya ang ipotesis na nagsasabing walang makabuluhang kaugnayan sa pagitan ng kasanayan sa pagbabaybay at kahusayan sa pagsulat ng pangungusap ay dapat iwaksi.

Sa kabilang banda, “walang makabuluhang ugnayan” ang kasanayan sa pagbabantas at kasanayan sa kapitalisasyon ($r=0.210$, $p=0.211$), na hindi makabuluhan sa antas na 5% ng alpa. Ang kahusayan sa isa ay hindi awtomatikong nakaaapekto sa isa pa. Nakatuon ang pagbabantas sa tamang paghinto, diin, at daloy ng ideya, samantalang ang kapitalisasyon ay may kinalaman sa malalaking titik sa simula ng pangungusap, sa mga tiyak na pangalan, at iba pang tuntunin. Maaaring may mag-aaral na mahusay sa bantas ngunit nagkakamali sa kapitalisasyon, at kabaliktaran, kaya kailangan ng hiwalay at masusing pagsasanay sa bawat kasanayan. Ayon kina Graham et al. (2018), sa kanilang meta-analisis, ang ilang bahagi ng mekaniks tulad ng pagbabantas at kapitalisasyon ay hindi palaging may matibay na ugnayan, at ang pag-unlad ng isa ay hindi awtomatikong nangangahulugan ng pag-unlad ng iba. Kaya ang ipotesis na nagsasabing walang makabuluhang ugnayan sa pagitan ng kasanayan sa pagbabantas at kasanayan sa kapitalisasyon ay dapat tanggapin.

Walang makabuluhang ugnayan ang kasanayan sa pagbabaybay at kasanayan sa kapitalisasyon ($r=0.042$, $p=0.804$), na hindi makabuluhan sa antas na 5% ng alpa. Hindi sapat ang mahusay na pagbaybay upang masabing mahusay din sa malalaking titik ang mag-aaral, at hindi direktang naaapektuhan ng isa ang isa pa. Magkaiba ang pinagbabatayan ng dalawang kasanayan at may kanya-kanyang salik na nakaaapekto sa pagkatuto, kaya hindi sapat ang

ISSN 3028-0877 | e-ISSN 3155-6043 | DOI 10.69651/2022PIJHSS

ebidensya upang patunayang may koneksyon ang dalawa. Sang-ayon ito sa natuklasan nina Yangyang et al. (2024) na ang kapitalisasyon at pagbabaybay ay may magkahiwalay na pattern ng pagkakamali. Kaya ang ipotesis na nagsasabing walang makabuluhang ugnayan sa pagitan ng kasanayan sa pagbabaybay at kasanayan sa kapitalisasyon ay dapat tanggapin.

Walang makabuluhang ugnayan ang kasanayan sa pagbabaybay at kahusayan sa pagsulat ng parirala (r=0.144, p=0.395), na hindi makabuluhan sa antas na 5% ng alpa. Maaaring mahusay ang isang mag-aaral sa pagbabaybay ngunit hindi pa rin ito nangangahulugang mahusay na siya sa pagbuo ng parirala, sapagkat nakabatay ang kahusayan sa parirala sa iba pang salik tulad ng pag-unawa sa gramatika, lawak ng bokabularyo, at karanasan sa pagsulat. Ayon kina Limpo et al. (2017), ang pagbabaybay ay hindi direktang nakaaapekto sa kalidad ng pagsulat, lalo na sa pagbuo ng parirala, dahil dumaraan muna ito sa mga salik gaya ng fluency at "burst length" sa pagsulat. Kaya ang ipotesis na nagsasabing walang makabuluhang ugnayan sa pagitan ng kasanayan sa pagbabaybay at kahusayan sa pagsulat ng parirala ay dapat tanggapin.

Gayundin, walang makabuluhang ugnayan ang kasanayan sa pagbabantas at kahusayan sa pagsulat ng parirala (r=0.196, p=0.245), na hindi makabuluhan sa antas na 5% ng alpa. Nakatuon ang pagbabantas sa tamang paghinto, pagbibigay-diin, at paglinaw ng kahulugan ng pangungusap, samantalang ang pagsulat ng parirala ay nakatuon sa wastong pagsasaayos ng mga salita upang makabuo ng makabuluhang pahayag. Maaaring may mag-aaral na mahusay sa bantas ngunit nahihirapan sa pagbuo ng parirala, at mayroon ding kabaligtaran, kaya kailangang linangin nang hiwalay ang dalawa. Sumasang-ayon ito sa pag-aaral nina Emeterio et al. (2025), na ang paggamit ng bantas ay walang makabuluhang ugnayan sa antas ng kasanayan sa akademikong pagsulat, at may iba pang salik na mas nangingibabaw kaysa bantas sa paghubog ng kalidad ng pagsulat. Kaya ang ipotesis na nagsasabing walang makabuluhang ugnayan sa pagitan ng kasanayan sa pagbabantas at kahusayan sa pagsulat ng parirala ay dapat tanggapin.

Walang makabuluhang ugnayan ang kasanayan sa kapitalisasyon at kahusayan sa pagsulat ng parirala (r=-0.127, p=0.454), na negatibo ang direksyon ngunit hindi makabuluhan sa antas na 5% ng alpa. Hindi sapat na mahusay ang mag-aaral sa malalaking titik upang masabing mahusay din siya sa pagbuo ng parirala, sapagkat nakadepende ito sa bokabularyo, pag-unawa sa gramatika, at kakayahang mag-organisa ng ideya. Sa pag-aaral nina Mega Mulianing Maharani at Emy Sholikhatun (2022), ang paggamit ng kapitalisasyon ay hindi direktang nagtatakda ng kabuuang husay sa pagbuo ng parirala, dahil mas nakadepende ang kahusayan sa pagsulat sa organisasyon ng ideya at nilalaman kaysa sa mekaniks lamang. Kaya ang ipotesis na walang makabuluhang ugnayan sa pagitan ng kasanayan sa kapitalisasyon at kahusayan sa pagsulat ng parirala ay dapat tanggapin.

Walang makabuluhang ugnayan ang kasanayan sa kapitalisasyon at kahusayan sa pagsulat ng pangungusap (r=-0.258, p=0.123), na negatibo ang direksyon ngunit hindi makabuluhan sa antas na 5% ng alpa. Maaaring may mag-aaral na mahusay sa kapitalisasyon ngunit hindi pa rin ganap na maayos ang pagkakabuo ng pangungusap, sapagkat mas nakabatay ang kahusayan sa pangungusap sa gramatika, lohikal na daloy ng ideya, at wastong gamit ng salita. Ayon kina Shweba et al. (2017), bagama't maraming pagkakamali sa kapitalisasyon ang mga mag-aaral, hindi ito tuwirang nagpapakita ng makabuluhang ugnayan sa kabuuang kahusayan sa pagsulat ng pangungusap, dahil mas naaapektuhan ito ng kaalaman at praktis sa pagsulat. Kaya ang ipotesis na nagsasabing walang makabuluhang ugnayan sa pagitan ng kasanayan sa kapitalisasyon at kahusayan sa pagsulat ng pangungusap ay dapat tanggapin.

Sa huli, walang makabuluhang ugnayan ang kahusayan sa pagsulat ng parirala at kahusayan sa pagsulat ng pangungusap (r=0.034, p=0.842), na hindi makabuluhan sa antas na

5% ng alpa. Ang galing sa pagbuo ng parirala ay hindi direktang nakaaapekto sa kahusayan sa pangungusap, sapagkat mas nakabatay ang pagsulat ng pangungusap sa gramatika, lohikal na daloy ng ideya, at wastong gamit ng mga salita. Sang-ayon ito sa pag-aaral nina Cabudbod et al. (2024), na may mga salik sa pagsulat na hindi direktang nakapagpapaliwanag sa kabuuang kahusayan ng mag-aaral, kaya posibleng magkahiwalay na nade-develop ang mga kasanayang ito depende sa karanasan at pagsasanay. Kaya ang ipotesis na nagsasabing walang makabuluhang kaugnayan sa pagitan ng kahusayan sa pagsulat ng parirala at kahusayan sa pagsulat ng pangungusap ay dapat tanggapin.

Pagsasaklaw ng mga natuklasan

Sa kabuuan, “Mahusay” ang antas ng lahat ng sinukat na kasanayan ng tatlumpu’t pitong (37) mag-aaral sa Grado 2: pagbabantas (M=13.59, SD=2.29), pagbabaybay (M=13.38, SD=2.70), kapitalisasyon (M=12.89, SD=2.56), pagsulat ng parirala (M=12.78, SD=2.21), at pagsulat ng pangungusap (M=13.16, SD=2.33). Sa inferensyal na pagsusuri gamit ang Pearson r sa 0.05 alpha level, tatlong ugnayan lamang ang makabuluhan: pagbabantas at pagbabaybay (r=0.398, p=0.015), pagbabantas at pagsulat ng pangungusap (r=0.482, p=0.003), at pagbabaybay at pagsulat ng pangungusap (r=0.423, p=0.009). Ang pitong iba pang ugnayan ay hindi makabuluhan, kaya tinanggap ang kaukulang null na ipotesis. Sinasagot ng mga resultang ito ang layunin ng pag-aaral sa pamamagitan ng paglalarawan sa antas ng kasanayan ng mga mag-aaral at pagpapakita kung aling mga kasanayan ang magkaugnay at alin ang magkahiwalay na nalilinang. Ang kontribusyon nito sa larangan ay ang ebidensyang ang pagbabantas at pagbabaybay ay may kaugnayan sa kahusayan sa pagsulat ng pangungusap, samantalang ang kapitalisasyon at ang pagsulat ng parirala ay mukhang nangangailangan ng hiwalay na pagtuon sa pagtuturo. Ang mga natuklasang ito ang magsisilbing batayan ng lagom, konklusyon, at rekomendasyon sa susunod na kabanata.

KONGKLUSYON

Isinagawa ang survey-correlational na pananaliksik na ito upang tukuyin ang antas ng kasanayan sa pagbabantas, pagbabaybay, at kapitalisasyon, gayundin ang kahusayan sa pagsulat ng parirala at pangungusap ng tatlumpu’t pitong (37) mag-aaral sa Grado 2 mula sa pangkat Gold at Pearl ng Sta. Cruz Elementary School, Dumalag, Capiz sa Taong Panuruan 2025-2026, gamit ang complete enumeration. Batay sa mga natuklasan, “mahusay” ang antas ng mga mag-aaral sa lahat ng limang sinukat na kasanayan, at lumitaw rin na may ilang makabuluhang ugnayan sa pagitan ng mga ito, samantalang walang makabuluhang ugnayan ang karamihan sa iba pang pares ng kasanayan. Mula sa mga resultang ito, nabuo ang mga sumusunod na kongklusyon at rekomendasyon.

Sa kabuuan, ang “mahusay” na antas ng kasanayan sa pagbabantas ng mga mag-aaral sa Grado 2 ay may malaking positibong epekto sa kanilang pagkatuto. Mas nagiging malinaw ang kanilang mga sinasabi at isinusulat dahil alam nila kung kailan hihinto, magtutuloy, o magbibigay-diin sa isang ideya, kaya mas nauunawaan agad ng guro at kaklase ang kanilang mensahe nang walang kalituhan. Nakatutulong din ito upang maging maayos at organisado ang kanilang pagsulat sa murang edad at makabuo sila ng tiwala sa sarili sa tuwing sila ay nagsusulat. Kapag patuloy na umunlad ang kasanayang ito, mas lalaki ang posibilidad na maging mahusay silang manunulat sa mga susunod na baitang, at maaaring maging mas madali para sa kanila ang pagkatuto ng mas komplikadong aralin sa gramatika at pagsulat. Masasanay rin silang magpahayag nang malinaw ng ideya, na mahalaga hindi lamang sa paaralan kundi pati sa pang-araw-araw na pakikipagkomunikasyon. Sa kabilang banda, kung hindi ito mapapanatili, may posibilidad na makalimutan nila ang tamang gamit ng bantas habang

ISSN 3028-0877 | e-ISSN 3155-6043 | DOI 10.69651/2022PIJHSS

tumataas ang antas ng kanilang pag-aaral. Kaya inirerekomenda sa mga mag-aaral na ipagpatuloy ang wastong pagbabantas sa pamamagitan ng patuloy na pagbabasa ng mga kuwento at pagsasanay sa pagsulat ng sariling pangungusap at talata, nang hindi natatakot magkamali sapagkat bahagi ito ng pagkatuto. Para naman sa mga magulang, mahalagang ipagpatuloy ang suporta sa pamamagitan ng paghikayat na magbasa araw-araw, pakikipag-usap tungkol sa mga natutunan sa paaralan, at paggabay at pagpuri sa pagsulat sa bahay. Ang mga guro ay hinihikayat na ipagpatuloy ang mga malikhaing estratehiya, tulad ng laro, pangkatang aktibidad, at pagsulat ng sariling akda, kasabay ng agarang feedback. Samantala, ang pinuno ng paaralan ay inaasahang maglaan ng mga programa at workshop para sa mga guro at tiyakin ang sapat na aklat at kagamitang pampagkatuto.

Gayundin, ang "mahusay" na antas ng kasanayan sa pagbabaybay ay may positibong epekto sa pagkatuto ng mga mag-aaral. Mas nagiging madali para sa kanila ang pagbabasa at pagsulat dahil tama ang pagkakabuo nila ng mga salita, at mas malinaw nilang naipapahayag ang kanilang ideya sa pamamagitan ng pagsulat. Tumataas din ang kanilang kumpiyansa sa klase, lalo na sa mga pagsasanay sa pagsulat, at nagiging mas interesado at aktibo sila sa mga aralin at pagsusulit sapagkat hindi na sila nahihirapan sa pagbabaybay. Dahil dito, napabubuti ang kanilang akademikong performance at nagkakaroon sila ng mas matibay na pundasyon sa wika na makatutulong sa patuloy nilang pagkatuto. Kaugnay nito, inirerekomenda sa mga mag-aaral na magsanay araw-araw sa pamamagitan ng pagbabasa ng maiikling kuwento, pagsulat ng mga bagong salitang natutuhan, paggawa ng sariling listahan ng mga salita, at paglalaro ng spelling games kasama ang kaklase o kapamilya. Hinihikayat ang mga magulang na tulungan ang kanilang anak sa pag-aaral ng mga bagong salita sa pamamagitan ng pagbabasa araw-araw, spelling games, at pagdidikta ng mga salita sa bahay. Ang mga guro ay iminumungkahing dagdagan ang mga gawain tulad ng word games, spelling challenges, at malikhaing pagsulat, at regular na magbigay ng puna upang agad maitama ang mga pagkakamali. Ang pinuno ng paaralan naman ay hinihikayat na patuloy na suportahan ang mga programa, seminar, at pagsasanay para sa mga guro, kasama ang pagkakaroon ng sapat na babasahin at kagamitang pampagkatuto.

Kasunod nito, ang "mahusay" na antas ng kasanayan sa kapitalisasyon ay may malaking positibong epekto sa kasanayan ng mga mag-aaral sa pagsulat. Natututo silang gamitin nang tama ang malalaking titik sa simula ng pangungusap at sa mga tamang pangalan, kaya mas nagiging maayos at madaling basahin ang kanilang mga sulatin at mas luminaw ang kanilang pag-unawa sa mga patakaran sa pagsulat. Kapag patuloy silang naging mahusay, mas magiging organisado at propesyonal ang kanilang mga gawa habang tumataas ang baitang, mas madali ang paggawa ng mga talata, kuwento, at iba pang sulatin, at maaari rin silang mas mapuri ng guro dahil sa malinis at wastong pagkakasulat. Dahil dito, tumataas ang kanilang tiwala sa sariling kakayahan at nagiging handa sila sa mas mahihirap na gawain sa wika at komunikasyon. Kaugnay nito, inirerekomenda sa mga mag-aaral na ipagpatuloy ang sipag at tiyaga, magbasa at sumulat nang regular, at maging mapanuri sa paggamit ng malalaking titik sa tamang lugar kahit nasa antas na ng "mahusay." Ang mga magulang ay hinihikayat na gabayan ang anak sa pagbabasa at pagsulat ng maiikling pangungusap o kuwento, samahan sa pagwawasto ng kanilang mga gawa, at magbigay ng positibong komento. Ang mga guro ay iminumungkahing ipagpatuloy ang mga interaktibo at makabuluhang pamamaraan, tulad ng pangkatang gawain at malikhaing pagsulat, kasama ang regular na feedback upang maiwasan ang mga karaniwang pagkakamali. Ang pinuno ng paaralan ay hinihikayat na suportahan ang mga programang pangwika, maglaan ng pagsasanay para sa mga guro sa pagtuturo ng kapitalisasyon, at tiyakin ang sapat na kagamitang pampagkatuto tulad ng mga aklat at visual aids.

Pagdating sa kahusayan sa pagsulat, ang “mahusay” na antas ng mga mag-aaral sa pagsulat ng parirala ay nagbubunga ng positibong epekto sa kanilang kakayahan sa wika. Mas nagiging malinaw at tama ang pagkakabuo nila ng mga salita upang makabuo ng makabuluhang parirala, kaya mas nauunawaan nila ang ugnayan ng mga salita sa isang pangungusap at nagiging mas madali ang pagsulat ng mas mahahabang ideya sa hinaharap. Kapag patuloy silang naging mahusay, mas magiging madali ang pagbuo ng buong pangungusap at talata, mas magiging komportable at aktibo sila sa mga gawaing pasulat, tataas ang kanilang kumpiyansa, at posibleng mas mabilis nilang maunawaan ang mga aralin sa pagbasa at wika. Sa kalaunan, magiging handa sila sa mas mataas at mas komplikadong gawain sa pagsusulat. Kaya inirerekomenda sa mga mag-aaral na ipagpatuloy ang pageensayo, magbasa ng iba’t ibang kuwento, at gamitin ang mga bagong salita sa paggawa ng sariling parirala upang lumawak ang bokabularyo at luminaw ang pagpapahayag. Ang mga magulang ay hinihikayat na pasulatin ang anak ng maiikling ideya o paglalarawan tungkol sa araw-araw na karanasan at kausapin sila tungkol sa kanilang isinulat. Ang mga guro ay iminumungkahing ipagpatuloy ang mga gawaing nagpapalawak sa kakayahan sa pagsulat ng parirala, tulad ng pagpapakita ng larawan at pangkatang talakayan, kasama ang malinaw at maagap na feedback. Ang pinuno ng paaralan ay hinihikayat na suportahan ang mga programang nakatuon sa pagpapaunlad ng pagsulat, maglaan ng pagsasanay para sa mga guro, at tiyakin ang sapat na kagamitang pampagkatuto.

Gayundin, ang “mahusay” na antas ng kahusayan sa pagsulat ng pangungusap ay nagdudulot ng positibong epekto sa pagkatuto. Mas nagiging malinaw at organisado ang pagpapahayag ng ideya sa pamamagitan ng wastong pagbuo ng pangungusap, kaya mas nauunawaan ng guro at mga kaklase ang nais iparating ng mag-aaral. Nakatutulong din ito upang mapalawak ang kakayahan sa paggamit ng wika sa iba’t ibang sitwasyon at mapalakas ang pundasyon sa epektibong komunikasyon. Kapag patuloy na nahubog ang kahusayang ito, mas magiging madali ang pagbuo ng mga talata at mas mahahabang sulatin, magiging mas aktibo sila sa mga gawaing pasulat dahil may tiwala sila sa sariling kakayahan, at posibleng mapabuti ang kanilang pagganap sa iba’t ibang asignaturang nangangailangan ng pagsulat. Dahil dito, mas napauunlad ang kanilang kritikal na pag-iisip at kakayahang magpahayag ng opinyon, at magiging handa sila sa mas komplikadong akademikong pagsulat sa hinaharap. Kaugnay nito, inirerekomenda sa mga mag-aaral na ipagpatuloy ang regular na pagbabasa at pagsusulat at subukang ipahayag ang sariling ideya gamit ang malinaw at kumpletong pangungusap. Ang mga magulang ay hinihikayat na pasalitain ang anak tungkol sa kanyang mga karanasan, tulungang isulat ang mga ito nang maayos, at maglaan ng oras upang basahin at pag-usapan ang kanyang mga isinulat. Ang mga guro ay iminumungkahing magbigay ng mga gawain tulad ng pagbuo ng pangungusap, paglalarawan sa mga litrato, at pagsulat, kasama ang malinaw at agarang pagpuna. Ang pinuno ng paaralan ay hinihikayat na patuloy na suportahan ang mga programang nagpapalakas sa kasanayan sa pagsulat, maglaan ng pagsasanay para sa mga guro, at tiyakin ang sapat na kagamitang pampagkatuto.

Hinggil sa ugnayan ng mga kasanayan, lumitaw na may makabuluhang ugnayan ang kasanayan sa pagbabantas at kasanayan sa pagbabaybay, ang kasanayan sa pagbabantas at kahusayan sa pagsulat ng pangungusap, at ang kasanayan sa pagbabaybay at kahusayan sa pagsulat ng pangungusap, na may positibong epekto sa pagkatuto ng mga mag-aaral. Kapag magaling ang isang bata sa tamang pagbabantas, mas nagiging malinaw ang kanyang mga pangungusap at mas madaling maintindihan ang mensahe, at kung maayos din ang kanyang pagbabaybay, nagiging mas organisado at tama ang kabuuan ng kanyang sulatin. Dahil dito, mas napalilinaw ang ideya, mas nagiging epektibo ang komunikasyon sa pagsulat, at tumataas ang kumpiyansa sa sarili tuwing nagsusulat ng mga gawain sa klase, na nagbubukas ng mas magandang oportunidad para sa mas mataas na antas ng kasanayan sa wika at akademikong pagkatuto. Sa ugnayan naman ng pagbabantas at pagsulat ng pangungusap, kapag tama ang

ISSN 3028-0877 | e-ISSN 3155-6043 | DOI 10.69651/2022PIJHSS

paggamit ng bantas, mas nagiging malinaw at organisado ang pagkakabuo ng pangungusap, mas madaling nauunawaan ng mambabasa ang mensahe, at mas napalalakas ang kakayahan sa wastong pagbuo ng ideya, kaya nagiging mas handa ang mga mag-aaral sa mas mahihirap na gawain sa pagsulat at komunikasyon. Gayundin, kapag mahusay ang isang bata sa pagbabaybay, mas madali para sa kanya ang pagbuo ng tama at maayos na pangungusap, mas malinaw na naipapahayag ang kanyang mga ideya, at mas naiiwasan ang mga pagkakamali sa kanyang mga gawain sa klase. Nakikita rin niyang tama at maayos ang kanyang isinulat, kaya tumataas ang kanyang kumpiyansa at mas nahahasa ang kanyang kakayahan sa komunikasyon para sa mas mahihirap na gawain sa wika.

Sa kabilang banda, walang makabuluhang ugnayan ang kasanayan sa pagbabantas at kasanayan sa kapitalisasyon, na nagpapahiwatig na natututuhan ng mga mag-aaral ang dalawang kasanayang ito nang hiwalay sa isa't isa. Maaaring mahusay ang isang bata sa paggamit ng malalaking titik ngunit hindi gaanong maayos sa tamang paggamit ng bantas, o kabaliktaran, kaya nagiging hindi pantay ang pag-unlad ng kanilang kasanayan sa pagsulat. Maaari itong makaapekto sa kalinawan ng kanilang mga sulatin sapagkat kahit tama ang kapitalisasyon, maaaring malito ang mambabasa kung mali ang bantas. Ganito rin ang ipinakikita ng kawalan ng makabuluhang ugnayan sa pagitan ng kasanayan sa pagbabaybay at kasanayan sa kapitalisasyon, kung saan maaaring mahusay ang isang bata sa pagbabaybay ngunit hindi gaanong nasusunod ang wastong paggamit ng malalaking titik, o kabaliktaran, kaya may mga bahagi ng sulatin na tama habang ang iba ay may pagkakamali. Gayundin, walang makabuluhang ugnayan ang kasanayan sa pagbabaybay at kahusayan sa pagsulat ng parirala, na nagpapakita na maaaring hindi sabay na nade-develop ang dalawa, kaya may mga sulating tama ang baybay ngunit kulang sa maayos na daloy ng ideya, o maayos ang parirala ngunit may ilang maling baybay. Gayon din ang kasanayan sa pagbabantas at kahusayan sa pagsulat ng parirala, na maaaring umunlad nang hiwalay, kaya may mga mag-aaral na mahusay bumuo ng parirala kahit hindi gaanong tama ang bantas, o maayos ang bantas ngunit limitado ang kakayahan sa pagbuo ng parirala, at maaaring hindi ganap na maipahayag ang kahulugan ng parirala.

Katulad nito, walang makabuluhang ugnayan ang kasanayan sa kapitalisasyon at kahusayan sa pagsulat ng parirala, kaya may batang mahusay sa paggamit ng malalaking titik ngunit hindi pa bihasa sa pagbuo ng maayos na parirala, o kabaliktaran. Maaari itong magresulta sa mga pariralang maayos ang pagkakabuo ngunit may maling kapitalisasyon, o tama ang malalaking titik ngunit kulang sa linaw ang parirala. Walang makabuluhang ugnayan din ang kasanayan sa kapitalisasyon at kahusayan sa pagsulat ng pangungusap, kaya may mga batang marunong bumuo ng maayos na pangungusap ngunit hindi laging tama ang malalaking titik, o tama ang kapitalisasyon ngunit kulang sa ayos ang pangungusap, at maaaring magmukhang mali o magulo ang sulatin kahit maayos ang ideya. Sa huli, walang makabuluhang ugnayan ang kahusayan sa pagsulat ng parirala at kahusayan sa pagsulat ng pangungusap, kaya may mga mag-aaral na mahusay sa parirala ngunit nahihirapan pa sa buong pangungusap, o kabaliktaran, at maaaring hindi pa rin sapat ang maayos na mga parirala upang makabuo ng malinaw at kumpletong pangungusap. Sa lahat ng ito, ipinakikita na kailangang bigyang pansin ng guro ang bawat kasanayan nang hiwalay, gumamit ng iba't ibang estratehiyang tututok sa tiyak na kahinaan ng mag-aaral, at ituro ang balanseng paggamit ng mga kasanayang ito sa pamamagitan ng tuloy-tuloy at angkop na gabay upang maging epektibo ang komunikasyon sa pagsulat.

Bunga ng mga kongklusyong ito, inirerekomenda na kahit walang tuwirang ugnayan ang ilang kasanayan sa pagsulat ng parirala at pangungusap, patuloy pa ring pagbutihin ng mga mag-aaral ang bawat isa sapagkat may sariling ambag ang bawat kasanayan sa kabuuang

pagkatuto. Ipagpatuloy nila ang pagsasanay sa pagbabasa at pagsusulat at subukang ipahayag ang kanilang ideya sa malinaw at maayos na paraan upang unti-unting mahubog ang kanilang kakayahan sa iba't ibang aspeto ng wika. Para sa mga magulang, mahalagang maunawaan na ang pagkatuto ng bata ay hindi nakabatay sa iisang kasanayan lamang, kaya nananatiling mahalaga ang kanilang suporta. Hinihikayat silang himukin ang anak na magbasa, magsulat, at magbahagi ng kanyang mga iniisip at karanasan sa pamamagitan ng gabay at positibong pakikisalamuha. Ang mga guro ay iminumungkahing patuloy na bigyang-pansin ang iba't ibang dimensyon ng kasanayan sa pagsulat at magdisenyo ng mga integratibong gawain na pinagsasama ang pagbabantas, pagbabaybay, kapitalisasyon, at aktwal na pagsulat ng parirala at pangungusap, upang mas maunawaan ng mga mag-aaral ang kahalagahan ng bawat kasanayan sa mas malawak na konteksto ng komunikasyon. Ang pinuno ng paaralan ay hinihikayat na ipagpatuloy ang pagsuporta sa mga programang nakatuon sa holistikong paglinang ng kasanayan sa wika, sapagkat ipinahihiwatig ng resulta ang pangangailangan ng mas malawak at integradong lapit sa pagtuturo, at maglaan ng pagsasanay para sa mga guro sa pagdidisenyo ng makabuluhang aralin na sumasaklaw sa iba't ibang aspeto ng pagsulat. Panghuli, para sa mga susunod na mananaliksik, iminumungkahi ang mas malalim at mas malawak na pag-aaral hinggil sa ugnayan ng iba't ibang kasanayan sa wika at pagsulat, na isinasaalang-alang ang iba pang salik tulad ng motibasyon, kapaligiran sa pagkatuto, at istilo ng pagtuturo, upang mas maunawaan ang kabuuang proseso ng pagkatuto ng mga mag-aaral at makabuo ng mas angkop na rekomendasyon para sa kanilang pag-unlad.

TALASANGGUNIAN

Agta, M. K. P., et al. (2023). Antas ng kasanayan sa wastong pagbabaybay sa Kapangan National High School. Cognizance Journal of Multidisciplinary Studies, 3(12), 238–257. https://cognizancejournal.com/vol3issue12/V3I1223.pdf

Alodos, L.-L. B., & Tomas, D. S. (2024). Mga kamalian sa pagsulat ng sanaysay ng mga mag-aaral ng Batsilyer ng Sining sa Filipino. E-Dawa An International Multidisciplinary Research Journal, 4(2), 227–247.

Arquiola, J. M., Cadiao, E. C., Leyga, C. R., & Sarsuelo, R. (2022). Punctuations used by Filipino and Thai students in their essays: A corpus-based inquiry. Journal of English Language and Pedagogy, 5(1), 14–23.

Asmad, A., Velasco, L., & Dela Torre, M. (2024). Mga estratehiyang pinakaginagamit sa pagsulat sa Filipino ng mga mag-aaral ng Batsilyer ng Sekundaryang Edukasyon sa Pampamahalaang Pamantasan ng Kanlurang Mindanao.

Bacacao, M. S. (2025). Learners' competence in sentence construction: Basis for a writing skills enhancement program. International Journal of English Language, Education and Literature Studies.

Buhhong, M. J., & Guzman, R. B. (2025). Kaalaman at kasanayan sa masinop na pagsulat sa Filipino ng mga mag-aaral sa Senior High School. Pantao (International Journal of the Humanities and Social Sciences), 4(4).

Busacay, A. L., et al. (2025). Kasanayan sa paggamit ng mga bantas ng mga mag-aaral bago at pagkatapos matalakay ang wastong gamit ng mga bantas. Cognizance Journal of Multidisciplinary Studies, 5(1), 206–215.

Cabudbod, R. O., Osias, N. C., & Comon, J. D. (2024). Predictors of writing skills and learners' writing proficiency in Salay District, Division of Misamis Oriental. European Modern Studies Journal, 8(3), 474–503.

Cerna, C. B., Pilapil, M. J. C., & Sardoma, M. P. (2025). Formulating sentence exercises: Paghahasa sa kasanayan sa pagbuo ng angkop na pangungusap sa ika-8 baitang. EPRA International Journal of Multidisciplinary Research, 11(6).

Child Development Australia. (n.d.). Spelling — Areas of concern. ChildDevelopment.com.au.

Choo, Y., & Razeme, N. (2016). Using action song to improve the ability in using punctuation among year three pupils. ISSN: 2502-69093.

Cruz, R. (2020). Epekto ng pagsasanay sa pagsulat sa akademikong pagganap. Philippine Journal of Education, 12(1), 23–35.

Daffern, T., Mackenzie, N. M., & Hemmings, B. (2017). Predictors of writing success: How important are spelling, grammar and punctuation? Australian Journal of Education, 61(1), 75–87.

Dela Cruz, J. (2022). [Pamagat ng artikulo]. International Journal of Advanced Multidisciplinary Studies, 2(6), 416–425.

Department of Education (DepEd). (2016). K to 12 Filipino curriculum guide.

DepEd Tambayan. (n.d.). Pagsulat ng parirala at pangungusap.

Emeterio, C. H., & Santiago, R. L. (2025). Ang akademikong pagsulat ng mga mag-aaral kaugnay sa piling baryabol. EPRA International Journal of Multidisciplinary Research, 11(2).

Fanning, P. (2018, July 23). 188. Causes of common spelling mistakes. Guinlist.

Fayloga, J., & Guzman, M. (2025). Kasanayan at karanasan sa pagsulat ng mga mag-aaral sa Senior High School.

Fisher, A. (n.d.). Mastering basic punctuation: Key to essay success.

Geisa, W. H. (2022). Improving the problems of using punctuation marks in paragraph writing skills: The case of first-year Sociology department students at Dambi Dollo University. Journal of Positive School Psychology, 6(3), 10013–10021.

Graham, S. (2018). Effective writing instruction for struggling writers: Evidence-based practices. Guilford Press.

Graham, S., Liu, X., Bartlett, B., Harris, K. R., & Aitken, A. (2018). Teaching writing in the digital age: A meta-analysis of writing instruction practices and outcomes. Reading and Writing, 31(6), 1323–1354.

GrammarBook. (n.d.). Capitalization rules.

Hall, C. (2015). English grammar for academic writing. Routledge.

https://pagbabantas.wordpress.com/tag/pagbabantas/

https://prezi.com/p/cijeelbdt776/paggamit-ng-malaki-at-maliit-na-letra-at-bantas/

https://prezi.com/p/rj1msdxzamiq/kahalagahan-ng-pangungusap/

https://researcher.life/blog/article/what-is-descriptive-research-definition-methods-types-and-examples/

https://studylib.net/doc/27784812/kwf-manwal-sa-masinop-na-pagsulat

https://www.genesisglobalschool.edu.in/cbse/spelling-skills-sharpen-them-up-for-elementary-students/

Kramer, L. (2021, April 9). Punctuation: Everything you need to know. Grammarly.

Lane, H. B., & Graham, S. (2017). Teaching writing in the 21st century. Routledge.

Liao, P. (2020). Sentence writing and language proficiency: Effects on academic performance. Journal of Language Teaching, 12(3), 45-59.

Limpo, T., & Alves, R. A. (2017). Written language bursts mediate the relationship between transcription skills and writing performance. Journal of Writing Research, 34(3), 306–332.

Maharani, M. M., & Sholikhatun, E. (2022). Punctuation and capitalization in writing: How do students produce them? Journal of Advanced Multidisciplinary Research, 3(1), 53–61.

Momo, H., & Casis-Altaya, E. (2025). Effectiveness of authentic materials in improving writing skills. International Journal of Advanced Studies in Education.

Octaviano, M. A. J., Oco, N. A., Borra, A. B., & Go, M. P. (2016). A corpus-based analysis of Filipino writing errors. International Conference on Asian Language Processing, 95–98. https://animorepository.dlsu.edu.ph/faculty_research/9846

Pandapatan, A., Macarimbang, F. A., & Mangondato, F. C. (2025). Improving spelling proficiency in Filipino through word-paragraph discrimination strategy. International Journal of Linguistics and Indigenous Culture, 3(2), 119–131.

Pedroza, J. G. (2021). Analysis on Filipino language morphemes.

Reyes, M. (2018). Pagsusuri sa kakayahan ng mag-aaral sa pagsulat ng pangungusap. Philippine Journal of Education, 93(2), 101-115.

Rishi. (2024, September 18). The ultimate guide to phrases in English – types & examples. PaperTrue.

Rosario Bernales, R., et al. (2018). Sining ng komunikasyon sa akademikong Filipino.

Sala, C. V. (2018). Kasanayang panggramatika na napapaloob sa pang-akademikong porfolio ng mga magaaral.

Santiago, A., & Tiangco, M. (2018). Makabagong gramatika ng wikang Filipino. Rex Book Store.

Shweba, A. A., & Mujiyanto, Y. (2017). Errors of spelling, capitalization, and punctuation marks in writing encountered by first year college students in Al-Merghib University Libya. English Education Journal, 7(2), 93–103.

Silva, T., & Matsuda, P. (2019). Second language writing research: Perspectives on sentence-level competence. Routledge.

Sülükçü, Y., & Kırboğa, A. (2020). A study on the punctuation knowledge levels of freshmen students. Journal of Language and Linguistic Studies, 16(2), 684-710.

Villanueva, P. (2019). Kasanayan sa pagsulat ng mga mag-aaral sa Senior High School. Journal ng Edukasyong Filipino, 5(2), 45–60.

Wati, N. S. (2021). Exploring the impact of punctuation usage on students' writing skills. Pedagogy: Journal of English Language Teaching, 9(2), 108–120.

Yangyang, S. R., Pesalbon, M. D., & Suarez, A. P. A. (2024). Describing the relationship between text habits and spelling competency among BSEd English students. Beyond Words, 12(2), 122–138.